

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กฎหมายตราสามดวง. ๒ เล่ม. พระนคร: องค์การค้าของคุรุสภา, ๒๕๐๕.
 เล่ม ๑, หน้า ๒๕ - ๑๕๕, "กฎหมายเข็บบาล;" หน้า ๑๖๐ - ๑๕๖,
 "พระไอยการพรมศักดิ์;" หน้า ๑๕๗ - ๒๑๘, "พระธรรมนูญ;" หน้า
 ๒๑๙ - ๒๗๗, "พระไอยการตำแหน่งนาพลเรือน;" หน้า ๒๗๘ - ๓๒๗,
 "พระไอยการตำแหน่งนาทหารหัวเมือง."

แก้วนารีรัฐ ำ, เจ้า. พระประวัติพระราชชายาเจ้าดารารัศมี. พระนคร:
 โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ, ๒๔๗๗. (พิมพ์ในงานถวายพระเพลิง ปีมะ
 พ.ศ. ๒๔๗๗).

โกมารกุลมนตรี, พระยา. เจกอะหมัด. พระนคร: โรงพิมพ์โสภณพิพรรธ-
 ชนากร, ๒๔๘๒. (พลีบรรณาการในงานศพ คุณจวง ณ วัดบุบผาราม
 จังหวัดชลบุรี พุทธศักราช ๒๔๘๒).

คำให้การขุนหลวงหาวัด ฉบับหลวง. พิมพ์ครั้งที่ ๒. พระนคร: โรงพิมพ์โสภณ
 พิพรรธชนากร, ๒๔๕๕. (นายเล็ก มหาคเล็ก พิมพ์เป็นครั้งที่ ๒ แจก
 ในงานปลงศพ เขี่ยน พุกกอนันท์ ภรรยาพระสุรินทรภักดี ปีมะโรง
 พ.ศ. ๒๔๕๕).

คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. ปรีดีศักดินา. พิมพ์ครั้งที่ ๒. พระนคร: ก้าวหน้า,
๒๕๑๑.

จอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ และ ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระ-
พระยา พระราชพงศาวดาร ฉบับพระราชหัตถเลขา. พิมพ์ครั้งที่ ๖.
พระนคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดศิวิล, ๒๕๑๑. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงาน
บรรจุศพ คุณพ่อไต้ลง พรประภา ณ สุสานศรีราชา ชลบุรี วันที่ ๔ กันยายน
พุทธศักราช ๒๕๑๑).

จันทนมาศ (เจิม), พัน. ประชุมพงศาวดาร ภาคที่ ๒๕ พระราชพงศาวดารกรุง
ธนบุรี ฉบับพันจันทนมาศ (เจิม). พระนคร: โรงพิมพ์กองการพิมพ์สลาท
กินแบ่งรัฐบาล, ๒๕๐๖. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ
หลวงสถัญญ์สาราลักษณ์ (เปรม ลางกุลเสน) ณ ฌาปนสถานกองทัพบก
วัดโสมนัสวิหาร วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๐๖).

_____ และ จักรพรรดิพงศ์ (จาค), พระ. พระราชพงศาวดารกรุงศรี-
อยุธยา ฉบับพันจันทนมาศ (เจิม) กับ พระจักรพรรดิพงศ์ (จาค).
พระนคร: คลังวิทยา, ๒๕๐๗.

จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. จดหมายเหตุพระราชกิจรายวัน
ภาค ๕. พิมพ์ครั้งที่ ๒. พระนคร: โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๔๗๘.
(พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมขุนไชยนาทเรนทร โปรดให้พิมพ์ในงานพระ
ราชทานเพลิงพระศพ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าเยาวภาพงศ์สนิท
เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๗๘ ณ เมรุวัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม).

- จดหมายเหตุพระราชกิจรายวัน ภาค ๑๐. พระนคร, โรงพิมพ์พระ-
จันทร์, ๒๔๗๘. (พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงพระศพ พระเจ้าวรวงศ์เธอ
กรมหมื่นอนุวัตรจาตุรนต์ ณ พระเมรุวัดเทพศิรินทราวาส ๒๔๗๘).
- ธรรมเนียมราชตระกูลในกรุงสยาม. พระนคร: โรงพิมพ์เลี้ยงเชียง
จงเจริญ, ๒๕๑๑. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ ร.ต.ค.
สิทธิ์ การสุทธิ ณ เมรุวัดธาตุทอง พระโขนง วันที่ ๑๕ ธันวาคม พุทธศั-
กราช ๒๕๑๑).
- พระบรมราชาธิบายในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวว่า
ควยพระยศเจ้าต่างกรม แลยศขุนนาง. พระนคร: โรงพิมพ์โสภณพิพรร-
ธนากร, ๒๔๖๕. (พระนางเจ้าสุชุมาลมารศรี ฯ โปรดให้พิมพ์ในการทรง
บำเพ็ญกุศล เมื่อสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้าสุทธาทิพยรัตน์ ฯ กรม-
หลวงศรีรัตนโกสินทร์ พระธิดา สิ้นพระชนม์มาถึงปัญญาสมวาร ณ วันที่ ๒๐
กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๖๕).
- พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงแถลง
พระบรมราชาธิบายแก้ไขการปกครองแผ่นดิน. พระนคร: โรงพิมพ์โสภณ-
พิพรรธนากร, ๒๔๗๐. (พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้า ฯ ให้พิมพ์พระราชทานแจกเนื่องในงานทรงบำเพ็ญพระราชกุศล
สนองพระเดชพระคุณ พระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง ในวันตรงกับเสด็จ
สวรรคต ที่ ๒๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๗๐).
- แสรแวง, นิโกลาส์. ประวัติศาสตร์ธรรมชาติและการเมืองแห่งราชอาณาจักรสยาม
(ในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช). [แปลจาก Histoire
naturelle et politique du royaume de Siam], โดย สันต์ ท.

โกมลบุตร. พระนคร: ก้าวหน้า, ๒๕๐๖. ภาคที่ ๒, หน้า ๖๘ - ๑๓๘,
"ว่าด้วยขนบธรรมเนียมของราษฎร กฎหมายประเพณี และส่วนที่เกี่ยวกับ
รัฐบาล."

ไชยวรเชษฐ์, เจ้า. ทิศจักราชวิวงศ์ และ คำสำคัญพระเจ้าอโศกครอง-
นคร เชียงใหม่. เชียงใหม่: โรงพิมพ์อเมริกัน, ๒๔๗๒. (พิมพ์ในการ
พระราชทานเพลิงศพ แม่เจ้าจามรี ณ เชียงใหม่).

คำทรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเทพฯ. คำานการเกณฑ์ทหาร. พระนคร:
โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, ๒๕๐๕. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานฌาปนกิจศพ
นางพรหมสมบัติ (กลีบ กาญจนโหติ) ณ ฌาปนสถานกองทัพบก วัดโสมนัส
วิหาร ๑ ธันวาคม ๒๕๐๕).

คำานานวังหน้า. พระนคร: โรงพิมพ์กรุงเทพบรรณาการ, ๒๔๘๐.
(คุณหญิงศิริพันธ์ นครพระราม พิมพ์แจกในงานปลงศพ หม่อมราชวงศ์หญิง
เล็ก กรีกษาพลชิบตี (รีน) บุษมาลี ณ วัดมกุฏกษัตริยาราม เมื่อวันที่ ๕
เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๑).

ประวัติเจ้าจอมมารคัทฑิม รัชกาลที่ ๕ กับ สุภานิตทุกคตะสอนบุตร.
พระนคร: โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๔๘๑. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราช
ทานเพลิงศพ เจ้าจอมมารคัทฑิม รัชกาลที่ ๕ ที่พระเมรุ ณ สุสานวัดเทพ
ศิรินทราวาส เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๑).

พงศาวดารเรื่องไทยรบพม่าครั้งกรุงธนบุรี. พระนคร: โรงพิมพ์
อักษรเจริญทัศน์, ๒๔๗๘. (พิมพ์แจกในงานปลงศพ นายบุญ บุญกุล เมื่อ
วันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๗๘ ณ วัดยานนาวา).

พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๑. พระนคร:
 โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๔๙๘. (ทรงพระกรุณาโปรดให้พิมพ์พระราชทาน
 แจกในงานพระราชทานเพลิงพระศพ พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นอนุวัตน์
 จาตุรนต์ ที่พระเมรุวัดเทพศิรินทราวาส ๒๔๙๘).

พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๒. พิมพ์ครั้งที่ ๖.
 พระนคร: โรงพิมพ์บุญส่งการพิมพ์, ๒๕๑๑. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงาน
 พระราชทานเพลิงศพ พลเรือเอกหลวงอาจณรงค์ (อิง ช่วงสุนิช) ป.ช.,
 ป.ม. ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส วันที่ ๒๔
 กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๑๑).

พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๕. พระนคร, องค์
การค้ำของคุรุสภา, ๒๕๐๔.

เรื่องพระร่วง. พิมพ์ครั้งที่ ๔. พระนคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดอักษร-
เจริญทัศน์แผนกการพิมพ์, ๒๕๐๕. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานฌาปนกิจศพ
 นางวิภากร ภูมิจิตร ณ ฌาปนสถานกองทัพบก วัดโสมนัสวิหาร วันที่ ๒๓
 มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๐๕).

ลักษณะการปกครองประเทศไทยแต่โบราณ ทรงแสดงปรากฏการณ์สา-
มัญญาจารย์สมามคมเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๐. พระนคร: โรงพิมพ์ธนาคารอม-
สิน, ๒๔๙๘. (พิมพ์ในงานฌาปนกิจศพ นางทองสุข พิศาลบุตร ณ เมรุ
 วัดมกุฏกษัตริยาราม วันที่ ๑๘ กันยายน พ.ศ. ๒๔๙๘).

แสดงบรรยายพงษาวดารสยาม. พระนคร: โรงพิมพ์อักษรนิติ, ๒๔๙๐.
 (นายจุลินทร ล่ำซำ พิมพ์ช่วยในงานฌาปนกิจศพ นางบุญ เรื่องวิเศษ ณ
 วัดไตรมิตร วันจันทร์ที่ ๑ ธันวาคม ๒๔๙๐).

_____ , และ มหาอำมาตยาธิบดี (หรุ่น), พระยา . เจ้าเจ็ดตน กับ พงศาว-
คารเมืองนครเชียงใหม่ เมืองนครลำปาง และเมืองลำพูนไชย.
 พระนคร: โรงพิมพ์มิตรนราการพิมพ์, ๒๕๑๒. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ใน
 งานพระราชทานเพลิงศพ เจ้าพัฒนา ณ ลำพูน ณ สุสานบ้านหลวง
 จังหวัดลำพูน วันที่ ๑๘ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๑๒).

_____ , และ ราชเสนา, พระยา. เทศาภิบาล. พระนคร: กระทรวง
 มหาดไทย, ๒๕๐๘. (กระทรวงมหาดไทยพิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระ
 ราชทานเพลิงศพ พระยาจินดารักษ์ (จำลอง สวัสดิ์-ชูโต) ณ เมรุหน้า
 พลับพลาอิสริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส ๑๐ ตุลาคม ๒๕๐๘).

ทิพากรวงศ์, เจ้าพระยา. พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๒.
 พระนคร: องค์การค้ำของคุรุสภา, ๒๕๐๘.

_____ . พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๓. ๒ เล่ม.
 พระนคร: องค์การค้ำของคุรุสภา, ๒๕๐๘.

_____ . พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๔. ๒ เล่ม.
 พระนคร: องค์การค้ำของคุรุสภา, ๒๕๐๘.

นริศรานุกิตติวงศ์, สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยา, และ คำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระ
 กรมพระยา. สาส์นสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ
นริศรานุกิตติวงศ์ และ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ (ภาคที่ ๒๑).
 พระนคร: โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๕๕. (พิมพ์แจกในงานฌาปนกิจศพ
 ชุนวิสุตรภักดิ์ ณ เมรุวัดจักรวรรดิราชาวาส วันที่ ๖ มีนาคม พุทธศักราช
 ๒๕๕๕).

_____ , _____ . สาส์นสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ และ สมเด็จพระยาคำรงราชานุภาพ (ภาคที่ ๒๓).
พระนคร: โรงพิมพ์สมันิยม, ๒๔๔๔. (พิมพ์แจกในงานฌาปนกิจศพ คุณแม่ใหญ่ ไล้สัทรุโกล ๗ สุสานหลวงวัดเทพศิรินทราวาส วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๔๔๔).

_____ , _____ . สาส์นสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ และ สมเด็จพระยาคำรงราชานุภาพ (ภาคที่ ๒๔).
พระนคร: โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, ๒๔๔๕. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ นายพันตำรวจเอก พระยาพิศเค็กลาง (โหมง บุนนาค) ๗ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม วันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๔๔๕).

_____ , _____ . สาส์นสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ และ สมเด็จพระยาคำรงราชานุภาพ (ภาคที่ ๒๕).
พระนคร: โรงพิมพ์ ส. ศิลปการพิมพ์, ๒๔๔๕. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานฌาปนกิจศพ นางจอก ตันกุลรัตน์ ๗ ฌาปนสถานกองทัพบก วัดโสมนัสวิหาร วันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๔๕).

_____ , _____ . สาส์นสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ และ สมเด็จพระยาคำรงราชานุภาพ (ภาค ๔๒).
พระนคร: โรงพิมพ์อักษรอักษร, ๒๕๐๖. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานฌาปนกิจศพ นางทรัพย์ รัตนอบล ๗ เมรุวัดสังเวชวิศยาราม ๔ ธันวาคม ๒๕๐๖).

_____ , _____ . สาส์นสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ และ สมเด็จพระยาคำรงราชานุภาพ (ภาคที่ ๔๓).
พิมพ์ครั้งที่ ๒. [ม.ป.ท.], ๒๕๐๓. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ หลวงภารสาร (เฟื่อง ภารสาร) ๗ ฌาปนสถานกองทัพเรือ วัดเครือวัลย์วรวิหาร จังหวัดชลบุรี ๑๖ เมษายน ๒๕๐๓).

_____ , _____ . สาส์นสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ และ สมเด็จพระยาคำรงราชานุภาพ (ภาค ๕๒).
พระนคร: โรงพิมพ์กัศิปะเสรีรัฐ, ๒๕๐๒. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานฌาปนกิจศพ นางบัญชาธรรมา (เจิม จารุศร) ณ ฌาปนสถานกองทัพบก วัดโสมนัสวิหาร วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๐๒).

_____ , _____ . สาส์นสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ และ สมเด็จพระยาคำรงราชานุภาพ (ภาคที่ ๕๔).
พระนคร: โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, ๒๕๐๓. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ พระยาอรรณภะวิสุนทร (สงวน ศตะวัต-อรรณภะวิสุนทร) ณ สุสานหลวงวัดเทพศิรินทราวาส วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๐๓).

_____ , _____ . สาส์นสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ และ สมเด็จพระยาคำรงราชานุภาพ (ภาคที่ ๕๕).
พระนคร: โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๐๕. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ หม่อมแฉ่ม ศิศกุล สะโภาใน สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาคำรงราชานุภาพ ณ สุสานหลวงวัดเทพศิรินทราวาส วันพุธที่ ๓ มกราคม ๒๕๐๕).

_____ , _____ และ อนุমানราชชน, พระยา. บันทึกเรื่องความรูต่าง ๆ. เล่ม ๑.
พระนคร: มหาวิทยาลัย, ๒๕๐๖.

นายกรัฐมนตรี, สำนัก. คณะกรรมการจัดพิมพ์เอกสารทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และโบราณคดี. จารึกอาณาจักรน่านเจ้า พ.ศ. ๑๓๘๐. พระนคร: ๒๕๑๐.

..... . ประชุมจดหมายเหตุสมัยอยุธยา ภาค ๑. พระนคร:
๒๕๑๑.

..... . ประชุมศิลาจารึก ภาคที่ ๓ ประมวลจารึกที่พบใน
ภาคเหนือ ภาคตะวันออก และภาคกลางของประเทศไทย อักษรไทย
อักษรและภาษาไทย, ขอม, มอญ, บาลีสันสกฤต. พระนคร: ๒๕๐๘.

..... . ประชุมศิลาจารึก ภาคที่ ๔ ประมวลจารึกที่พบใน
ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคกลางของ
ประเทศไทย อักษรไทย อักษรและภาษาไทย ขอม มอญ บาลี สันสกฤต.
พระนคร: ๒๕๑๓.

บารบารบปรักษ์, สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยา. โคลงพระราชพิธีทวาทศมาส. พิมพ์
ครั้งที่ ๓. พระนคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๐๘. (พิมพ์แจกใน
การทอดกฐินพระราชทาน ณ วัดบรมวงศัศรวราราม จังหวัดพระนคร-
ศรีอยุธยา วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๐๘).

ประกาศตั้งกรม พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระนราธิปประพันพงษ์. พระนคร:
โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ, ๒๔๙๕. (พิมพ์ในงานพระเมรุ มีนาคม พ.ศ.
๒๔๙๕).

ประกาศอักษรกิจ, พระยา. จดหมายเหตุบรมราชาภิเษกพระบาทสมเด็จพระปก-
เกล้าเจ้าอยู่หัว พุทธศักราช ๒๔๖๘. พระนคร: โรงพิมพ์ไทยเกษม,
๒๔๘๒. (สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ๑ โปรดเกล้าฯ ให้พิมพ์เป็น
ที่ระลึก ในการเชิญพระบรมอัฐิ เสด็จคืนเข้าสู่พระนคร พุทธศักราช
๒๔๘๒).

ประชุมจารึกสยาม ภาคที่ ๑ จารึกกรุงสุโขทัย. พระนคร: โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๔๗๗. (ที่ระลึกในการพระราชทานเพลิงศพเจ้าพระยามุขมนตรี (อวปเปาโรหิตย์) ณ สุสานหลวงวัดเทพศิรินทราวาส วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๗๗).

ประชุมจากอุณสาวรีย์ ทรงสร้างในรัชกาลที่ ๕. พระนคร: โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร, ๒๔๖๕. (พระเจ้าอนงนางเชอ พระองค์เจ้าพิสมัยพิมลสัทย์ โปรดให้พิมพ์ในการบำเพ็ญพระกุศล สอนองคุณ เจ้าจอมมารดาเรือน เมื่อศพครบ ๕๐ วัน ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๖๕).

ประชุมประกาศรัชกาลที่ ๔ พ.ศ. ๒๓๕๔ - ๒๔๐๔. ชนบุรี: โรงพิมพ์คำทรงธรรม, ๒๕๑๑. (คณะสงฆ์วัดคอนคาราม ในความอุปถัมภ์ของนายชำนานู และคุณหญิงวลี ยุวบุรณ พิมพ์ถวายในงานพระราชทานเพลิงศพพระมหาโพธิวงศาจารย์ อินทโชตเถระ ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส วันที่ ๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๑๑).

ประชุมพงศาวดารภาคที่ ๒๒ เรื่องพงศาวดารเมืองหัวพันห้าทั้งหก. พระนคร: โรงพิมพ์วังเฮง, ๒๕๐๕. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในการพระราชทานเพลิงศพ ร.ต. เพลิน เทศะภู ณ ฌาปนสถานกองทัพบก วัดโสมนัสวิหาร ๕ เมษายน ๒๕๐๕).

ประชุมพงศาวดารภาคที่ ๔๐ จดหมายเหตุฟอร์บั้ง. พระนคร: โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๐๕. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ พลตรีล้ม้าย อุทยานานนท์ ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส วันที่ ๑๒ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๐๕).

"ประวัติท้าวสมศักดิ์ (ม.ร.ว. ปุ้ย มาลากุล) ท.จ.," อนุสรณ์งานพระราชทาน
เพลิงศพท้าวสมศักดิ์ (ม.ร.ว. ปุ้ย มาลากุล ท.จ. ณ เมรุหน้าพลับพลา
อิสริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๑๔. พระนคร:
โรงพิมพ์คุรุสภาพระสุเมรุ, ๒๕๑๔.

ประเสริฐสุภมาศตรา, ชุน. กฎหมายปกครอง. พระนคร: มหาวิทยาลัยวิชาธรรม
ศาสตร์และการเมือง, ๒๔๗๘.

[ประเสริฐอักษร, หลวง], ปรมาณูคติชินโรส, กรมสมเด็จพะ, และ วิเชียรปรีชา
(น้อย), พระ. พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา (ฉบับหลวงสารประ-
เสริฐและฉบับกรมพระปรมาณูคติ ฯ) และ พงศาวดารเหนือ ฉบับพระยา
วิเชียรปรีชา (น้อย). เล่ม ๒: พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ฉบับ
ความสมเด็จกรมพระปรมาณูคติชินโรส. พระนคร: องค์การค้ำของคุรุ-
สภา, ๒๕๐๔.

ปีย์ มาลากุล, ม.ล. ระเบียบสำนักพระราชวังที่เกี่ยวกับข้าราชการและประชาชน.
พระนคร: โรงพิมพ์กรมสารบรรณทหารอากาศ, ๒๕๑๒. (พิมพ์ในงาน
รับพระราชทานเพลิงศพ ชุนสถิตมัยชบาน (เพราะ แก้วสถิตย์) ณ ฌาปน-
สถาน วัดโสมนัสวิหาร วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๒).

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๔๘๓. พิมพ์ครั้งที่ ๕. พระนคร: ราช-
บัณฑิตยสถาน, ๒๕๐๓.

พระไตรปิฎกภาษาไทย. พระนคร: โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา, ๒๕๐๐.
(อนุสรณ์งานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ พุทธศักราช ๒๕๐๐). เล่ม ๒๔.

"พระราชบัญญัติขนานนามสกุล พระพุทธศักราช ๒๔๕๖," ประกาศพระราชบัญญัติและพระราชกำหนดต่าง ๆ รัชกาลที่ ๖ ร.ศ. ๑๓๑. พระนคร: โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ, ร.ศ. ๑๓๑ [พ.ศ. ๒๔๕๕].

พิทยลาภพฤฒิฎีกา, กรมหมื่น. ประวัติท้าววรจันทร. พระนคร: สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๕๐๗. (จัดพิมพ์โดยเสด็จพระกุศลในงานทอดกฐิน วัดวรจรยาวาส วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๗).

ภานุพันธุวงศ์, สมเด็จเจ้าฟ้ากรมพระยา. ราชินิกุลรัชกาลที่ ๓.

พระนคร: โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร, ๒๔๗๑. (พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พิมพ์พระราชทานในงานทรงบำเพ็ญพระราชกุศลศมาท พระศพสมเด็จพระราชปิตุลา บรมพงศาภิมุขฯ ณ วันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๔๗๑).

ราชินิกุลรัชกาลที่ ๕ พระนิพนธ์ สมเด็จพระราชปิตุลา บรมพงศาภิมุขฯ. พระนคร: โรงพิมพ์ไทยเชม, ๒๔๗๖. (เจ้าจอมมารดาอ่อน รัชกาลที่ ๕ พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงพระศพ พระเจ้าพี่นางเธอ พระองค์เจ้าอรประพันธ์รำไพ ปรีะกา พ.ศ. ๒๔๗๖).

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. ประมวลพระบรมราชาธิบายในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๓. ชนบุรี: โรงพิมพ์ประยูรวงศ์, ๒๕๐๕. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ นายมนูเสรี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ณ เมรุวัดธาตุทอง พระนคร วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๐๕).

พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว. พระนคร:
โรงพิมพ์สวนทองถิ่น กรมการปกครอง, ๒๕๑๒. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในการ
พระราชทานเพลิงศพ มหาเสวกตรี พระยาประพันธ์คำรัสลักษณ์ (ณ
ศุขะวณิช) ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม ๒๐ มกราคม ๒๕๑๒).

มหาดเล็ก, กรม. ทำเนียบราชการกรมมหาดเล็ก พิมพ์ขึ้นโดยพระบรมราชโองการ.
พระนคร: ๒๔๕๓.

รัฐมนตรี, สำนักงานเลขาธิการ. กองประกาศิต. หนังสือที่ ๑๒๐/๒๕๑๔. ถึง
หัวหน้ากองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการใช้คำนำ
หน้าชื่อของนางสาวรัญจวน อินทรกำแหง, ๖ สิงหาคม ๒๕๑๔.

ราชสกุลวงศ์. [พิมพ์ครั้งที่ ๔ แก้ไขเพิ่มเติม]. พระนคร: โรงพิมพ์พระจันทร์,
๒๕๑๒. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ นายสนั่น บุญย-
ศิริพันธุ์ ณ สุสานหลวงวัดเทพศิรินทราวาส วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๑๒).

เรื่องเฉลิมพระยศเจ้านาย ฉะบับมีพระรูป. พระนคร: โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร,
๒๔๗๒. (พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้พิมพ์พระราชทานในงานพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่ยาเธอ เจ้าฟ้ามหิตล
อดุลยเดช กรมหลวงสงขลานครินทร์ ณ พระเมรุทองสนามหลวง ปีมะเส็ง
พ.ศ. ๒๔๗๒).

เรื่องเฉลิมพระยศเจ้านาย เล่ม ๒. พิมพ์ครั้งที่ ๒ แก้ไขเพิ่มเติม. พระนคร:
โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, ๒๕๑๓. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงาน
พระราชทานเพลิงศพ ฯพณฯ นายจิตติ สุจริตกุล ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริ-
ยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๓).

เรื่องมหาดเล็ก. พระนคร: โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๔๕๓. (พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ เจ้าหมื่นสรรพเพชรภักดี (อาคม บุนนาค) ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม วันที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๕๓).

ลัทธิธรรมนิยมต่าง ๆ ฉบับหอสมุดแห่งชาติ. พระนคร: คลังวิทยา, ๒๕๐๔.
ภาค ๑๐, หน้า ๔๕๗, "ตำรากระบวนเสด็จครั้งกรุงเก่า."

ลา ลูแบร์, เคอ. ราชอาณาจักรสยาม จดหมายเหตุลาลูแบร์ฉบับสมบูรณ์. แปลจาก Du royaume de Siam, โดย สันต์ ท. โกมลบุตร. พระนคร: ก้าวหน้า, ๒๕๑๐. เล่ม ๑, ตอนที่ ๓, หน้า ๓๔๑ - ๖๓๕, "ว่าด้วยจารีตของชาวสยามตามชั้นบุคคลในฐานะต่าง ๆ."

ลิขิต สุนทรกุล. ประวัติการสัมพันธ์ระหว่างชาติไทยกับชาติจีน แต่ยุคโบราณจนถึงสมัยชาติไทยได้มาตั้งกรุงสุโขทัยเป็นราชธานีแห่งประเทศไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๔. พระนคร: โรงพิมพ์ไทยสว่าง, ๒๕๐๕.

วิจารณ์วาทการ, หลวงจ. "คำนำ," ประชุมจารึกสยาม ภาคที่ ๑ จารึกกรุงสุโขทัย. พระนคร: โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๔๗๗. (ที่ระลึกในการพระราชทานเพลิงศพ เจ้าพระยามุขมนตรี (อวบ เป้าโรหิตย์) ณ สุสานหลวงวัดเทพศิรินทราวาส วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๗๗).

วิชาการ, กรม. สังกฤต-ไท-อังกฤษ อภิธาน. พระนคร: ๒๕๐๗.

วิเชษฐ สุทธยาคม. "คำนำหน้าชื่อและการเรียกขานชื่อคนมลายู," สราญรมย์; จัดพิมพ์โดยสโมสรสราญรมย์, ๒๕๑๐, หน้า ๑๗๗ - ๑๘๓.

ศึกษาธิการ, กรม. หนังสือพระราชพงษาวดาร เล่ม ๓. พระนคร: ร.ศ. ๑๒๐ [พ.ศ. ๒๔๔๔]. (พิมพ์โดยรับสั่งพระเจ้าลูกยาเธอพระองค์เจ้ากิติยากร-วรลักษณ อธิบดีกรมศึกษาธิการ).

สมมตอมรพันธุ์, กรมพระ, ผู้รวบรวม. จดหมายเหตุเรื่องทรงตั้งพระบรมวงศานุวงศ์
วงศกรุงรัตนโกสินทร์. พิมพ์ครั้งที่ ๒. พระนคร: โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒ
ชนากร, ๒๔๖๘. (พิมพ์ในงานพระศพ สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ
เจ้าฟ้ามาลินีนิพชาภิรมย์ภักดี กรมขุนศรีสัชนาลัยสุรศักยญา เมื่อปีฉลู
พ.ศ. ๒๔๖๘).

_____. เรื่องตั้งเจ้าพระยากรุงรัตนโกสินทร์. พิมพ์ครั้งที่ ๓. พระนคร:
โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, ๒๕๑๒. (คณะรัฐมนตรีจัดพิมพ์
เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ หม่อมหลวงชุกชาติ กำภู ม.ป.ช.,
ม.ว.ม., ท.จ.ว. ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส
วันที่ ๑๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๒).

_____, คำทรงราชานุญาต, สมเด็จพระยา, และ นริศรานุกัตติวงศ์,
สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยา. ตำนานพระโกษฐ์และหีบศพบรรดาศักดิ์.
พระนคร: โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒชนากร, ๒๔๗๑. (พิมพ์ในงานปลงศพ
นางสาวจางง พุกกะเวส เมื่อปีมะโรง พ.ศ. ๒๔๗๑).

_____, _____. เรื่องตั้งพระราชาคณะผู้ใหญ่ในกรุงรัตนโกสินทร์.
พระนคร: โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒชนากร, ๒๔๖๖. (พระเจ้าวรวงศ์เธอ
กรมหมื่นชินวรศิริวัฒน์ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า โปรดให้พิมพ์ครั้งแรก
เมื่อปีกัญ พ.ศ. ๒๔๖๖).

สิริคุตโต ภิกขุ [จมีนมานิตยน์เรศร์]. "รอบเมืองไทย," อนุสรณ์"ศุภรัตสน์".
พระนคร: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๑๑. (เนื่องในงานพระ
ราชทานเพลิงศพ เสวกโทจมีนมานิตยน์เรศร์ (เฉลิม เสวคนันท์) ณ
วัดมกุฏกษัตริยาราม ๒๐ มกราคม ๒๕๑๑). หน้า ๒๕๔ - ๖.

สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์. หลักเกณฑ์การทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทยฉบับสมบูรณ์
และตัวอย่างบัตร. พระนคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมอบให้พิมพ์
จำหน่ายที่ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๐.

เสถียร ลายลักษณ์ และคนอื่น ๆ , ผู้รวบรวม. ประชุมกฎหมายประจำศก.
เล่ม ๑๐: กฎหมาย จ.ศ. ๑๒๔๐ - ๑๒๔๙. เล่ม ๑๑: กฎหมาย
จ.ศ. ๑๒๔๘ - ๑๒๔๙ - ๑๒๕๐. พระนคร: โรงพิมพ์เคลิเมนต์, ๒๔๙๘.

[อนุমানราชชน, พระยา]. เรื่องของชาติไทย. พระนคร: กระทรวงมหาดไทย,
๒๔๘๘. (พิมพ์ชำระในงานพระราชทานเพลิงศพ พลโทพระยาวิชิตรวงค์
วุฒิไกร อดีตสมุหเทศาภิบาลสำเร็จราชการมณฑลภูเก็ต ณ เมรุวัดมกุฏ
กษัตริยาราม ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๘).

อัมพร ทีชะระะ. "ปัญหาการทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทยและข้อเสนอแนะใน
การลงรายการบัตร Problems in cataloging of Thai books
and proposals for descriptive cataloging." วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลง-
กรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๐. (อัครสำเนา.)

บทความในวารสาร

"กฎมณเฑียรบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์," ราชกิจจานุเบกษา, ๔๑(๑๒ พฤศจิกายน, ๒๔๖๓), ๑๔๕ - ๒๑๓.

"การบำเพ็ญพระราชกุศลในคีติซึ่งคล้ายวันสิ้นพระชนม์สมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ พระบรมราชเทวี," ราชกิจจานุเบกษา, ๓(๘ มิถุนายน, ร.ศ. ๑๐๘ พ.ศ. ๒๔๓๓), ๘๘ - ๙.

"การพระราชกุศลตรงกับวันประสูติ พระนางเจ้า พระวรวงศ์เธอ," ราชกิจจานุเบกษา, ๓(๔ มกราคม, ร.ศ. ๑๐๘ พ.ศ. ๒๔๓๓), ๓๕๒ - ๓.

"การพระราชพิธีสถาปนาพระอิสริยยศ เสด็จพระอภิษย์และเลื่อนกรมพระราชวงศ์ พระพุทธศักราช ๒๔๖๔," ราชกิจจานุเบกษา, ๔๒(๒๔ มีนาคม, ๒๔๖๔), ๓๔๘๔ - ๙.

"ข้าราชการถวายบังคมลาและพระราชทานเครื่องยศ," ราชกิจจานุเบกษา, ๑๑ (๒๙ เมษายน, ร.ศ. ๑๑๓ พ.ศ. ๒๔๓๓), ๓๖.

"คำว่า ชุน เช่นความว่า พ่อชุน ลูกชุน และพ่อชุนรามคำแหงมหาราช เข้าใจกันว่า เป็นคำมาจากภาษาจีนนั้น มีอธิบายอย่างไร," บันทึกสมาคมวรรณคดี, ๑ (มิถุนายน, ๒๔๓๕), หน้า ๕๓ - ๖๓.

จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. "ธรรมเนียมขุนนางไทยโบราณ," ศิลปากร, ๕(ตุลาคม, ๒๔๕๔), (๒) - (๔)

"แจ้งความสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์,"

ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ, ๔๑ (๗ พฤษภาคม, ๒๕๐๗), ๑๐.

"ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานสัญญาบัตรข้าราชการ," ราชกิจจานุเบกษา, ๖

(จ.ศ. ๑๒๔๑ พ.ศ. ๒๔๒๒), ๘๘.

"ประกาศการไปรษณีย์," ราชกิจจานุเบกษา, ๑(จ.ศ. ๑๒๔๓ พ.ศ. ๒๔๒๔), ๑๗.

"ประกาศการสถาปนาพระเจ้านองยาเซอ พระวรวงษ์เซอเป็นต่างกรม แลสถาปนาหม่อมเจ้าเป็นพระองค์เจ้า แลเลื่อนตำแหน่งยศข้าราชการผู้ใหญ่เป็นเจ้าพระยา," ราชกิจจานุเบกษา, ๑๓(๕ เมษายน, ร.ศ. ๑๑๕ พ.ศ. ๒๔๓๕), ๒๒.

"ประกาศจัดปับน้าที่กระทรวงกลาโหมมหาดไทย," ราชกิจจานุเบกษา, ๑๑(๒๓ ธันวาคม, ร.ศ. ๑๑๓ พ.ศ. ๒๔๓๗), ๓๐๖ - ๓๐๗.

"ประกาศเฉลิมพระนามาภิไธย สมเด็จพระบรมราชชนก และสมเด็จพระบรมราชชนนี," ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ, ๘๗(๑๒ มิถุนายน, ๒๕๑๓), ๑ - ๗.

"ประกาศเฉลิมพระปรมาภิไธย," ราชกิจจานุเบกษา, ๒๗(๔ ธันวาคม, ร.ศ. ๑๒๘ พ.ศ. ๒๔๕๓), ๒๐๒๕.

"ประกาศเฉลิมพระปรมาภิไธย," ราชกิจจานุเบกษา, ๓๓(๑๑ พฤศจิกายน, ๒๔๕๕), ๒๑๒ - ๗.

"ประกาศเฉลิมพระอภิไธย สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี," ราชกิจจานุเบกษา, ๗๓(๑๑ ธันวาคม, ๒๔๕๕), ๑๖๔๐ - ๑.

"ประกาศตราสำหรับตำแหน่ง," ราชกิจจานุเบกษา, ๑๑(๒๗ มกราคม, ร.ศ. ๑๑๓ พ.ศ. ๒๔๓๙), ๓๕๙ - ๘.

"ประกาศตั้งตำแหน่งมหาดเล็กรับใช้," ราชกิจจานุเบกษา, ๓๒ (๓ ตุลาคม, ๒๔๕๘), ๒๘๘ - ๙.

"ประกาศตั้งตำแหน่งเสนาบดี," ราชกิจจานุเบกษา, ๘(๒๔ เมษายน, ร.ศ. ๑๑๑ พ.ศ. ๒๔๓๕), ๒๕ - ๘.

"ประกาศตั้งสถานายิกาแห่งสภาภาษาศาสยาม," ราชกิจจานุเบกษา, ๓๙(สิงหาคม, ๒๔๖๓), ๑๕๖ - ๙.

"ประกาศตั้งอรรคมหาเสนาธิบดี," ราชกิจจานุเบกษา, ๓(จ.ศ. ๑๒๔๘ พ.ศ. ๒๔๒๘), ๒๓๖ - ๙.

"ประกาศตารางเทียบตำแหน่งและยศข้าราชการพลเรือน," ราชกิจจานุเบกษา, ๕๕(๒๓ กุมภาพันธ์, ๒๔๙๑), ๓๑๘.

"ประกาศถวายพระนามพระอัยกา พระราชบิดา และพระชนนี," ราชกิจจานุเบกษา, ๕๑(๒๕ มีนาคม, ๒๔๙๙), ๑๔๐๘ - ๑๔๑๐.

"ประกาศที่ ๓ ว่าด้วยตั้งเกานชิลแลพระราชบัญญัติ," ราชกิจจานุเบกษา, ๑ (จ.ศ. ๑๒๓๖ พ.ศ. ๒๔๑๗), ๒ - ๘.

"ประกาศในการที่ออกพระนามสมเด็จพระบรมราชินีนาถ," ราชกิจจานุเบกษา, ๑๔(๔ เมษายน, ร.ศ. ๑๑๖ พ.ศ. ๒๔๔๐), ๑๐.

- "ประกาศเรื่องการยกเลิกบรรดาศักดิ์," ราชกิจจานุเบกษา, ๕๕(๑๕ พฤษภาคม, ๒๔๘๕), ๑๐๘๘ - ๑๐๘๑.
- "ประกาศเรื่องการยกเลิกข้าราชการพลเรือน," ราชกิจจานุเบกษา, ๕๕(๓๐ กรกฎาคม, ๒๔๘๕), ๑๔๐๒ - ๑๔๐๓.
- "ประกาศเรื่องมหาดเล็กที่ไปรับราชการกรมต่าง ๆ," ราชกิจจานุเบกษา, ๗ (๕ พฤศจิกายน, ร.ศ. ๑๐๙ พ.ศ. ๒๔๓๓), ๒๘๑ - ๓.
- "ประกาศเรื่องให้ยกเลิกประกาศพระบรมราชโองการเรื่องการยกเลิกยศและบรรดาศักดิ์," ราชกิจจานุเบกษา, ๖๑(๓๑ ธันวาคม, ๒๔๘๗), ๑๒๘๒ - ๔.
- "ประกาศเลื่อนเจ้าคุณจอมมารดาแพ ขึ้นเป็นเจ้าคุณพระประยุรวงศ์," ราชกิจจานุเบกษา, ๓๘(๒ ตุลาคม, ๒๔๖๔), ๑๘๓๔ - ๖.
- "ประกาศว่าด้วยการที่จะออกพระนามสมเด็จพระนางเจ้าอินทรศักดิศจี," ราชกิจจานุเบกษา, ๔๒(๒๐ กันยายน, ๒๔๖๘), ๑๕๕ - ๖๐.
- "ประกาศสถาปนาพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าลักษมีลาวัณเป็นพระนางเธอ," ราชกิจจานุเบกษา, ๓๙(๒๗ สิงหาคม, ๒๔๖๕), ๘๙ - ๑๐๑.
- "ประกาศสถาปนาพระวรวงศ์เธอ พระอินทรศักดิศจี," ราชกิจจานุเบกษา, ๓๙(๑๒ มิถุนายน, ๒๔๖๕), ๕๖ - ๘.
- "ประกาศสถาปนาพระอิสริยยศ พระวรวงศ์เธอ พระอินทรศักดิศจี เป็นสมเด็จพระนางเจ้าอินทรศักดิศจี พระบรมราชินี," ราชกิจจานุเบกษา, ๓๙(๑ มกราคม, ๒๔๖๕), ๕๓๙ - ๔๑.

"ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๒)," ราชกิจจานุเบกษา, ๕๘
(๒๒ สิงหาคม, ๒๔๘๕), ๑๕๐๘ - ๑๕๑๐.

"ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องบัญญัติศัพท์ฉบับที่ ๑," ราชกิจจานุเบกษา, ๕๘
(๑๓ ตุลาคม, ๒๔๘๕), ๑๘๓๑ - ๔๒.

"ประกาศให้เขียนสร้อยชื่อให้เต็ม," ราชกิจจานุเบกษา, ๔(จ.ศ. ๑๒๓๘ พ.ศ.
๒๔๒๐), ๘๑.

"ประกาศออกพระนามพระชนนีแห่งสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช," ราชกิจจานุเบกษา,
๑๒(๑๕ กันยายน, ร.ศ. ๑๑๔ พ.ศ. ๒๔๓๘), ๒๑๑ - ๒.

"ประกาศเอกซธิเบินที่ ๑," ราชกิจจานุเบกษา, ๑(จ.ศ. ๑๒๔๓ พ.ศ. ๒๓๒๔),
๒๑.

แปลก สนธิรักษ์. "ราชทินนาม," วารสารวัฒนธรรมไทย, ๑(มกราคม, ๒๕๐๕),
๕๔.

"ผู้แทนที่สมุทพระกระลาโหม," ราชกิจจานุเบกษา, ๘(๒๐ กรกฎาคม, ร.ศ. ๑๐๘
พ.ศ. ๒๔๓๓), ๑๕๐ - ๑๕๑.

"พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่านำนามสตรีเพิ่มเติม พระพุทธศักราช ๒๔๖๔," ราชกิจจา-
นุเบกษา, ๓๘(๑๘ กันยายน, ๒๔๐๔), ๒๔๒ - ๓.

"พระราชกฤษฎีกาให้ใช้ค่านำนามสตรี," ราชกิจจานุเบกษา, ๓๔(๑๕ กรกฎาคม,
๒๔๖๐), ๓๒๖ - ๓๐.

"พระราชทานเครื่องยศตั้งท่านผู้หญิง," ราชกิจจานุเบกษา, ๓๔(๑๓ มกราคม, ๒๔๖๐), ๒๔๕๓.

"พระราชทานเครื่องยศตั้งท่านผู้หญิง," ราชกิจจานุเบกษา, ๔๘(๑๕ พฤศจิกายน, ๒๔๙๔), ๓๑๐๖.

"พระราชทานพานทอง," ราชกิจจานุเบกษา, ๑๑(๑๐ มีนาคม, ร.ศ. ๑๑๓ พ.ศ. ๒๔๓๙), ๔๖๑.

"พระราชทานสัญญาบัตรบรรดาศักดิ์ฝ่ายใน," ราชกิจจานุเบกษา, ๔๒(๒๔ มีนาคม, ๒๔๖๘), ๓๘๙๐.

"พระราชบัญญัติกรมมหาดเล็ก," ราชกิจจานุเบกษา, ๑๐(๒๓ กรกฎาคม, ร.ศ. ๑๑๒ พ.ศ. ๒๔๓๖), ๒๐๑ - ๒๐๕.

"พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า รัตนโกสินทรศก ๑๑๒ (ฝ่ายหน้า)," ราชกิจจานุเบกษา, ๑๐(๒๙ ตุลาคม, ร.ศ. ๑๑๒ พ.ศ. ๒๔๓๖), ๓๒๕ - ๓๖.

"พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์ช้างเผือก รัตนโกสินทรศก ๑๒๔," ราชกิจจานุเบกษา, ๒๖(๒๔ พฤศจิกายน, ร.ศ. ๑๒๔ พ.ศ. ๒๔๕๒), ๙๐ - ๙๖.

"พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์มงกุฎสยาม รัตนโกสินทรศก ๑๒๔," ราชกิจจานุเบกษา, ๒๖(๒๔ พฤศจิกายน, ร.ศ. ๑๒๔ พ.ศ. ๒๔๕๒), ๙๗ - ๘๓.

- "พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นโบราณมงคลนพรัตนราชวราภรณ์ รัตน-
โกสินทร์ศก ๑๑๒," ราชกิจจานุเบกษา, ๑๐(๑๔ มกราคม, ร.ศ. ๑๑๒
พ.ศ. ๒๔๓๖), ๔๕๘ - ๖๘.
- "พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พุทธศักราช ๒๔๔๔,"
ราชกิจจานุเบกษา, ๕๘(๑๒ พฤศจิกายน, ๒๔๔๔), ๑๕๙๔ - ๘๑.
- "พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๔๔," ราช-
กิจจานุเบกษา, ๕๘(๑๒ พฤศจิกายน, ๒๔๔๔), ๑๕๕๓ - ๖๕.
- "พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก พุทธศักราช ๒๔๔๔,"
ราชกิจจานุเบกษา, ๕๘(๑๒ พฤศจิกายน, ๒๔๔๔), ๑๕๖๖ - ๙๓.
- "พระราชบัญญัติจัดการกรมยุทธนาธิการ," ราชกิจจานุเบกษา, ๙(๒๗ เมษายน,
ร.ศ. ๑๐๘, พ.ศ. ๒๔๓๓), ๓๙ - ๔๑.
- "พระราชบัญญัติเทียบตำแหน่งรัฐมนตรีกับตำแหน่งเสนาบดีแต่ก่อน พุทธศักราช ๒๔๙๕,"
ราชกิจจานุเบกษา, ๔๘(๒๕ ธันวาคม, ๒๔๙๕), ๕๙๙ - ๘.
- "พระราชบัญญัติยกเลิกการปรับโทษตามศักคินา พุทธศักราช ๒๔๙๕," ราชกิจจา-
นุเบกษา, ๔๘(๑๘ กุมภาพันธ์, ๒๔๙๕), ๖๒๓ - ๔.
- "พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๙๑," ราชกิจจานุเบกษา,
๔๕(๒๓ กุมภาพันธ์, ๒๔๙๑), ๒๘๓ - ๓๑๑.
- "พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ฉบับที่ ๒," ราชกิจจานุเบกษา, ๕๘
(๘ กันยายน, ๒๔๘๔), ๑๐๘๙ - ๘.

"พระราชบัญญัติระเบียบงานข้าราชการฝ่ายพลเรือน ร.ศ. ๑๓๐," ราชกิจจานุเบกษา, ๒๘(๒ กรกฎาคม, ๒๔๕๔), ๑๒๔ - ๓๐.

"พระราชบัญญัติระเบียบบรรดาศักดิ์," ราชกิจจานุเบกษา, ๑๕(๑๙ มีนาคม, ร.ศ. ๑๑๗ พ.ศ. ๒๔๔๑), ๕๕๔ - ๖.

"พระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติรัฐมนตรี," ราชกิจจานุเบกษา, ๔๘(๗ ธันวาคม, ๒๔๗๕), ๕๒๗ - ๘.

"พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พุทธศักราช ๒๔๕๕," ราชกิจจานุเบกษา, ๕๕(๑๕ ธันวาคม, ๒๔๕๕), ๒๔๖๐ - ๒๕๐๕.

"พระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์ทหาร รัตนโกสินทรศก ๑๒๔," ราชกิจจานุเบกษา, ๒๒(๓ กันยายน, ๒๔๕๔), ๕๑๓ - ๘.

"พระราชพิธีบรมราชาภิเษกในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว," ราชกิจจานุเบกษา, ๑(จ.ศ. ๑๒๓๖ พ.ศ. ๒๔๑๗), ๔๑.

รำถึ กุลสมบุรณ์. "เริ่มแต่ อี-แม่-แม่นาง-อำแดง...จนถึง...คุณหญิง-ท่าน
คุณหญิง," จันทร์เกษม, ๕๓(มีนาคม - เมษายน, ๒๕๑๓), ๖๔.

สัมภาษณ์

คณะกรรมการจัดงานพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
ประจำปี ๒๕๑๔. สัมภาษณ์ พระมหาเทพกษัตรสมุท (เนื่อง สาคกริก),
๑๑ - ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๔.

พระราชวัง, สำนัก. แผนกสารบรรณ. สัมภาษณ์ ม.ร.ว. แสงสุรีย์ ลดาวัลย์,
หัวหน้าแผนกสารบรรณ. ๘ ธันวาคม ๒๕๑๔.

ภาษาอังกฤษ

Books

- Akers, Susan Gray. Simple library cataloging. 3d ed.
 Rewritten. Chicago: American Library Association,
 1944.
- American Library Association. A.L.A. cataloging rules for
 author and title entries. 2d ed. Chicago: 1949..
- _____, and Others. Anglo-American cataloguing rules.
 London: The Library Association, • 1967.
- Burke, Sir Bernard. A genealogical and heraldic dictionary
 of the peerage and baronetage of the British empire.
 36th ed. London: Harrison & Sons, 1874.
- Cushing, J.N. Shan and English dictionary. Rangoon: C.
 Bennett... American Mission Press, 1881.
- Easton, Stewart C. The Western heritage. 2d ed. New York:
 Holt, Rinehart and Winston, Inc., c 1961, 1966 .
 Chap. 4 pp. 195 - 6, "The Middle Ages."

International Conference on Cataloguing Principles, Paris,
1961. National usages for the entry of names of
persons : A survey by A.H. Chaplin. London: National
Central Library, 1963. (Mimeographed.)

Webster's third new international dictionary of the English
language; editor in chief Philip Babcock Gove.
Unabridged ed. Springfield, Mass. : G & C Merriam
Co., c 1961, 1964.

Winstedt, Sir Richard. A practical modern Malay-English
dictionary. 4th ed. Kuala Lumpur: Marican & Sons
(Malaysia), Ltd., 1964.

Articles

Butler, Pierce. "The bibliographical function of the library,"
Journal of cataloging and Classification, IX(March,
1953), 7.

Kho Lian Tie. "Malayan names," Singapore Library, II(April,
1962), 29 - 34.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

บัญชีตำแหน่งยศและบรรดาศักดิ์ขุนนางไทยสมัยนานเจ้าที่กล่าวถึงในวิทยานิพนธ์

๑	เซ่งเฒ่งกุน	ตำแหน่งขุนนางชั้นผู้ใหญ่เทียบชั้นนายกรัฏมนตรี
๒	ชิงปิง	ตำแหน่งขุนนางที่ปรึกษาราชการแห่งรัฐ
๓	เต็กจิ้น	ยศขุนนางชั้นผู้ใหญ่
๔	นอยชินกุน	ตำแหน่งองคมนตรีที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน
๕	ยวคกกก	บรรดาศักดิ์ขุนนางชั้นผู้ใหญ่ซึ่งพระเจ้าโกะล่อฝงได้รับ พระราชทานจากพระเจ้าจักรพรรดิจีน

ศูนย์วิทยพัทธยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

รายพระนามและนามเจ้านายและเสนาบดี ผู้กำกับราชการแผ่นดินในสมัยต้น
รัชกาลที่ ๒ ถึงรัชกาลที่ ๕ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

ผู้กำกับราชการแผ่นดิน รัชกาลที่ ๒

๑. สมเด็จเจ้าฟ้ากรมหลวงพิทักษมนตรี ทรงเป็นผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน และ
ทรงกำกับราชการกรมวัง, กรมมหาดไทย
๒. สมเด็จเจ้าฟ้ากรมขุนอิศราบุรีฯ ทรงกำกับราชการกรมมหาดไทย
๓. กรมหมื่นศักดิ์พิลเสพ ทรงกำกับราชการในกรมพระกลาโหม
๔. กรมหมื่นพิพิธภูเบนทร์ ทรงกำกับราชการกรมเมือง
๕. เจ้าฟ้าชายมงกุฎ ฯ (พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงกำกับ
ราชการกรมมหาดเล็ก
๖. กรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ ทรงกำกับราชการกรมท่า กรมพระคลังมหาสมบัติ
กรมพระตำรวจวาความภูิก้า
๗. กรมหมื่นเทพพลภักดิ์ ทรงกำกับราชการกรมพระศขบาล
๘. กรมหมื่นรักษารวมเรศ ทรงกำกับราชการกรมสังฆการี
๙. กรมหมื่นจิตรภักดิ์ ทรงกำกับราชการในกรมช่างสิบหมู่ และกรมช่างหล่อ
๑๐. กรมหมื่นอินทรพิพิธ ทรงกำกับราชการกรมช่างแสงใหญ่ และกรมพระศขบาล
๑๑. กรมหมื่นรามอิศเรศ ทรงกำกับราชการศาล
๑๒. กรมหมื่นเคชอศิคร ทรงกำกับราชการกรมอาลักษณ์

ผู้กำกับราชการแผ่นดิน รัชกาลที่ ๓

๑. กรมหมื่นสุรินทรรักษ์ ทรงกำกับราชการกรมท่าและกรมมหาดไทย
๒. กรมขุนรักษารวมเรศ ทรงกำกับราชการกรมวัง ภายหลังได้เลื่อนพระยศ
เป็น กรมหลวง

๓. กรมหมื่นไกรสรวิชิต ทรงกำกับราชการกรมสังฆการี กรมธรรมการ กรม-
อาลักษณ์ และคลังเลื้อหมวก
๔. กรมหลวงเทเวศร์วัชรินทร์ (พระองค์เจ้ากลาง) ทรงกำกับราชการกรม-
ช่างทอง
๕. กรมหมื่นอมเรนทรบดินทร์ ทรงกำกับราชการกรมช่างมุก
๖. กรมหมื่นศรีสุเทพ ทรงกำกับราชการกรมช่างสิบหมู่
๗. กรมหมื่นนรงค์ทริภักษ์ ทรงกำกับราชการกรมช่างหล่อ
๘. กรมขุนพิพิธภูเบนทร์ ทรงกำกับราชการกรมพระคชบาล
๙. กรมหมื่นพิทักษ์เทเวศร์ ทรงกำกับราชการกรมม้า
๑๐. กรมหมื่นอินทรอมเรศ ทรงกำกับราชการกรมแสงปิ่นต้น
๑๑. กรมหมื่นวงศาสนิท ทรงกำกับราชการกรมหมอ

ผู้กำกับราชการแผ่นดิน รัชกาลที่ ๔

๑. กรมหลวงวงศาธิราชสนิท ทรงกำกับราชการกรมมหาดไทย ว่าพระคลัง
สินค้า และที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน
๒. กรมหลวงรักษรณเรศร์ ทรงกำกับราชการกรมนา
๓. กรมขุนบำราบปรปักษ์ ทรงกำกับราชการกรมวัง กรมพระคชบาล กรมพระ-
ภูษามาลา คลังวิเศษ
๔. กรมขุนวรจักรธรานุภาพ ทรงกำกับราชการกรมเมือง กรมหมอ กรมช่าง
เคลือบ ช่างหุงกระจก กรมท่า
๕. กรมหมื่นวรศักราพิศาด ทรงกำกับราชการกรมตองแก้วจินดา กรมช่างหล่อ
๖. กรมหมื่นอลงกฎกิจปริชา ทรงกำกับราชการกรมแสงปิ่นต้น กรมแสงหอกดาบ
ช่างเงินโรงษาปน
๗. กรมหมื่นสิทธิสุขุมการ ทรงกำกับราชการกรมช่างทอง
๘. กรมหมื่นราชสีหวิกรม ทรงกำกับราชการกรมช่างสีลา และกรมช่างสิบหมู่

๙. กรมหมื่นอุดมรัตนราษี ทรงกำกับราชการกรมสังฆการีและธรรมการ
๑๐. กรมหมื่นวิษณุภาณุนิภาธร ทรงกำกับราชการกรมพระคลังมหาสมบัติ
๑๑. กรมหมื่นอักษรสาสนโสภณ ทรงกำกับราชการกรมพระอาลักษณ์ กรมอักษร

พิมพ์การ

ผู้กำกับราชการแผ่นดิน รัชกาลที่ ๕

๑. สมเด็จพระยามหากษัตริย์ศรีวิวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน
๒. สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระบำราบปรปักษ์ ทรงกำกับราชการพระคลังมหาสมบัติ และราชการในราชสำนัก ต่อมาทรงเป็นผู้สำเร็จราชการกรมมหาดไทย
๓. เจ้าพระยาทิพากรวงศ์ ผู้กำกับราชการกรมท่า และที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน
๔. สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระจักรพรรดิพงศ์ ทรงกำกับราชการกรมพระคลังมหาสมบัติ
๕. กรมขุนบดินทรไพศาลโสภณ ทรงกำกับราชการกรมอักษรพิมพ์การ และการศาล
๖. กรมหมื่นนฤบาลมุขมาตย์ ทรงกำกับราชการกรมราชบัณฑิต
๗. พระองค์เจ้าสิงหนาทราชครูวงศ์ถัย ทรงกำกับราชการกรมพระอัครราช

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

พระโอบยการตำแหน่งนาพล เรือน

ศุภมัสดุ ๑๒๕๕ สุนัขตั้งวันจระกาศบุษย์กัศมีกฤชดิยาพิศดาร พระบาทสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถกิตติคุณ เป็นเจ้าเกล้าทวามณฑลตลิ่งพระจักรวรรดิบุรีโตคมบรมบพิตร พระพุทธเจ้าอยู่หัวสถิตย์ ณ พระที่นั่งเบญจรัตนมหาปราสาท โดยบูรพาพิมุข จึงเจ้าพญาธรรมธิดีศรีรัตนมดเทียบรบาด กราบมิ่งคมทูลพระ

กรรณาว่า } พระอนุชาธิราช }
} พระราชกุมาร }
} พระราชบุตร }
} พระราชนัดดา }
ท้าวนางพระสนมจะไว้คักคักตั้งดา

๒

จึงพระบาทพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชนโอบยการ ดำรัสเหนือเกล้าเหนือกระหม่อมตงว่าตมเศจร พระอนุชาธิราชทรงศักดิ์นา ๒๐๐๐๐ }
พระเจาลูกเชอทรงศักดิ์นา ๑๕๐๐๐ } ลงอาษาตีจำไค

แต่ในกรม ถ้ามักรม นา ๕๐๐๐๐ }
ค่างรังศักดิ์นา ๑๐๐๐๐๐ } ถ่าไคเฉลิมพระราชมดเทียบรทิมหาอุบะราช }
ลงอาษาพระทรวีตรวิบริชบาทธาเฝานางก้านัดมิไค

พระอนุชา } นา ๓๐๐๐ }
พระเจาลูกเชอ } }
ตมเศจรพระเจ้า } นา ๒๐๐๐ }
หลานเชอ } }
ลงอาษาไคแต่ตีจำ

ถ้ามักรมทรงศักดิ์นา ๑๕๐๐๐

พระเจาลูกเชอ นา ๕๐๐๐ ถ้ามักรม นา ๑๑๐๐๐ }
นมอมเจานา ๑๕๐๐ } ตีจำไค

กฎหมายตราสามดวง (พระนคร: องค์การค้ำของกรุงตลา, ๒๕๖๕), หน้า ๒๑๕ - ๒๒๓. *พระโอบยการตำแหน่งนาพล เรือน พระโอบยการตำแหน่งนาทหารหัวเมือง.*

เจ้าพิเทหาราช ๑	}	ซึ่งข้างกายตนเชือก	นา ๑๐๐๐						
เจ้าอนุรุตเทว ๑									
เจ้ามหานามราช ๑									
เจ้าราชาไชย ๑									
เจ้าราชศรียศ ๑	}	ซึ่งข้างคัม ปลายเชือก	นา ๔๐๐	เจ้าราชาอุไทย ๑	}	โฆลงกระบือ นา ๔๐๐			
เจ้าพรภูราชา ๑				เจ้าไพชยนต์ ๑					
เจ้าพงศรีหะบาท ๑				เจ้ารามลัก ๑					
เจ้าชาติเคชะ ๑				เจ้าอัครราช ๑					
เจ้ารามคบ ๑				}	}	}	เจ้าสุรินท ๑	}	ถ้อศักดิ์นา ๔๐๐
เจ้าทศเทพ ๑							เจ้าอินทราช ๑		
เจ้านเรนราชา ๑				}	ซึ่งมาถ้อศักดิ์	นา ๔๐๐			
เจ้านราธิราช ๑									
เจ้าเทพราช ๑									
เจ้าเทวาธิราช ๑	}	หม่อมราชวงษ	นา ๕๐๐						

ท้าววรจันท์สมเด็จพระพี่เลี้ยง นา ๑๐๐๐ แม่เจ้า } แลนางท้าวพระ
 แมนาง }

สนมเอกทั้ง ๔ คือ ท้าว
 อินสุเรนทร ๑ }
 ศรีสุคัจฉา ๑ } นาคละ ๑๐๐๐ นางพระสนมสตรีกำนัล
 อินทรเทวี ๑ }
 ศรีจุลาลักษ ๑ }

นา ๔๐๐ สตรีกำนัลแต่งเครื่องวิเศษ นา ๖๐๐ ชาวแม่พระสนมซึ่งยกพระราช
 ทานให้ เป็นภรรยาผู้มีบำเหน็จความชอบใดกะซึ่งคนหาหม้อแมนาง ท้าว } ให้
 เอาบันดาศักดิ์กึ่งนาตัว ไทย }

นักพิชรา }
 ฉลองพระโอบธู } ทั้ง ๔ ท้าว } นาคละ ๑๐๐๐ บังคับบังชาที่
 สมศักดิ์ ๑ }
 โสภา ๑ }
 ศรีสัจจา ๑ }
 อินสุริยา ๑ }

ตัดสินสำเรจราชการในพระราชสถาน แลท้าวทรงกันดาน นา ๔๐๐ บังคับบังชา

เงิน }
 ทอง }
 คลัง } เครื่องทอง }
 พรรณณา } }
 พรรณแพร } }
 ชาว }
 เหลือง }

ข้างในท้าวศรีสัจจาไฉ่บั้งบั้งชาจาโชนทวารบานไพชณดรจตรา

หลวงแม่เจ้า นา ๕๐๐ ขึ้นท้าวศรีสัจจา

จา	กอนแกว ๑	} ถือศักดิ์นา ๔๐๐ นาง	ชาวพระคลัง ๑	} ถือศักดิ์นานาคละ
	กอนทอง ๑		เสมียร ๑	
๓๐๐	ราชภักดี ๑	} แดนางเถาแกถือศักดิ์นาคล ๖๐๐ นาง	ราชยานแหแทน ๑	} ถือ
	ศรีพรม ๑		ไซก้านัลประจำการ ๑	
			ทนายเรือน	

ศักดิ์นาคล ๒๐๐ ท้าวไฉ่กะซิงคานหาม นา ๔๐๐ พนักงานกลาง นา ๒๐๐

นาง โชน นายประทุ } นาคล ๘๐

นาง	เตี้ย ๑	} นาคล ๕๐	ตักน้ำ ๑	} นาคล ๒๐
	คอม ๑		หญิง หามวอ ๑	
	เทย ๑		สินคลัง ๑	
	เผือก ๑			

ท้าวอินสุริยาไฉ่วาวิเศศ กลาง }
นอก }

ท้าว	เทพภักดีของควา ๑	} วิเศศกลาง ๓	} นาคล ๔๐๐
	ทองพยุขของหวาน ๑		
	ทองกิมมา ๑		
	ยอดมณเฑียร ๑	} วิเศศนอก ๓	
	อินกัลยา ๑		
	มังศรี ๑		

ศูนย์วิทยุทรัพยากร

พระ พี่เลี้ยง } พระอนุชาพระราชากุมาร พระราชบุตรพระราชันดา
นางนม }

นา ๔๐๐

แด พี่เลี้ยง } ราชบุตรราชันดา นา ๒๐๐ สาวไซตางกรม นา ๑๐๐
นางนม }
หญิงชาตางกรมเรือนนอก นา ๕๐ หญิงไพรภาพ นา ๑๕

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ } ศักดินา เจ้ากรม ๘๐๐
พระเจ้าหลานเธอ } ปลัดกรม ๕๐๐

พระเจ้าลูกเธอ } ศักดินา เจ้ากรม ๖๐๐
พระเจ้าหลานเธอ } ปลัดกรม ๕๐๐

ขุนต่างกรม นา ๔๐๐ หมื่นต่างกรม นา ๓๐๐ นายเวนมหาดเล็กขอ

เผ่าต่างกรม นา ๒๐๐ ปลัดเวร มหาคุณเล็ก } ต่างกรม นา ๑๕๐ มหาคุณเล็ก
ขอเผ่าเลวต่างกรม นา ๑๐๐ ขอเผ่า

๖

จะ หมื่นสาระเพชภักดี } คนเชื้อก นาคละ ๑๐๐๐
จะ หมื่นศรีเสารัก }
จะ หมื่นไวยวรนาถ } ปลายเชื้อก นาคล ๑๐๐๐
จะ หมื่นเสมอใจราช }

นายศักดิ์ } นา ๔๐๐ นายสิทธิ์ } นา ๔๐๐
นายฤทธิ } นายเดช }

นายจากรัด นายจากรง }
นายจายง นายจายวด } นา ๖๐๐

นายกวด นายขัน } นายสนิจ นายเสนห }
นายจัน นายจิตร } นา ๕๐๐ นายเลอาวท นายสุทจินดา }

นา ๔๐๐ นายไชยขัน นายขรรุวิไชย } นา ๔๐๐ มหาคุณเล็กเลว นา ๒๐๐
นายพลพัน นายพลกาย }

๗

เจ้าพญามหาอุปราชชาติวร วงษ์ของคภักดีบดินทรสุรินทรเค โขไชยมหัย
สุริยภักดีแสนอนุชาธิราชถือศักดิ์นา ๑๐๐๐๐

เจ้าพญาจักรีศรีองค์รัชสมุหะนายกอัครมหาเสนาธิบดีอะไภยพิริบรา

กรมภาหุ ถือศักดิ์นา ๑๐๐๐๐ เอกอูราชสีหตราพระราชสีหตราจักร

ขุนราชนิกุลนิตยภักดีปลัดหูลดลองถือศักดิ์ นา ๑๐๐๐

หมื่นศรีสหะเทพปลัดบาวุชัยถือศักดิ์ นา ๔๐๐

ขุนพินิจอักษรเสมียบรตรา ถือศักดิ์ นา ๖๐๐

ขุนราชพินิจไจราชปลัด ถือพระธรรมมนุน นา ๔๐๐

หลวงจำแนบศิรีบริบาลเจ้ากรมมหาดไผ่ฝ่ายกะลาบัง นา ๒๕๐๐
 ขุนสุริยามาศปลัดขวา นา ๖๐๐ ขุนกะเชนทรา มาศปลัดซ้าย นา ๖๐๐
 หมื่นจันทรา มาศ นา ๕๐๐

หลวงวาสุเทพเจ้ากรมมหาดไทคำรวจภูธร นา ๑๐๐๐
 ขุนพิศณุแสนปลัดขวา ถ้อยศักดิ์นา ๖๐๐
 ขุนเพชรอินทราปลัดซ้าย ถ้อยศักดิ์นา ๖๐๐

หลวงเพชรเทพเจ้ากรมมหาดไทคำรวจภูบาล นา ๑๐๐๐
 ขุนมหาพิไชยปลัดขวา ถ้อยศักดิ์นา ๖๐๐
 ขุนแสงสทธานปลัดซ้าย ถ้อยศักดิ์นา ๖๐๐

หลวงเสนาภักดี นา ๕๐๐ หลวงอนุชิตพิทักษ์ นา ๕๐๐
 หลวงอนุรักษุเบศ นา ๕๐๐

แกนเมืองร้าง	เมืองนราชนา	๑	} นาคล ๕๐๐
	เมืองอุไทยธานี	๑	
	เมืองยศสุนทร	๑	
	เมืองเทพราชธานี	๑	

หมื่นชำนาญนายกองข้างเลื่อย นา ๒๐๐ หมื่นอินนายกองข้างก่อ
 นา ๒๐๐

วัน ๒๕๓ คำปรึกษานักสทวอรรฐศก ด้วยพระศรีมะโสดรบริราช
 โองการใส่เกล้าฯ สั่งว่า คนเรวเคียรในกรมมหาดไทพระราชทานชื่อไว้
 เป็นคนในนี้ พันจบเมืองทาว ๑ พันทาวไกรจัก ๑ นาคล ๒๐๐

นายรุ่มเรวรวค	๑	นายยวคเทียมลม	๑	} ๒๐ คน นาคล ๑๕๐
นายฝ่ายใจคิด	๑	นายจิตรใจคน	๑	
นายผยองเวหาศ	๑	นายผงาคเวหา	๑	
นายลิวแลนลัค	๑	นายทัคเทียมลม	๑	
นายสุคสากร	๑	นายคลสาคร	๑	
นายชำนาญนิหะมูกร	๑	นายชำนาญไวยราบ	๑	
นายเทียวทุกคาว	๑	นายทาวทุกแคน	๑	
นายสวัสดิ์เมืองแมน	๑	นายแสนเมืองจบ	๑	
นายตรลอคไตรภพ	๑	นายทรหลบเวหา	๑	
นายสุคแคนฟ้า	๑	นายลาแคนดิน	๑	

ขุนสุวรรตพิจิตร จางวางนา ๔๐๐ พนักงานหนึ่ง

ช่างดอกไม้เพลิง	ขุนแก้วเจ้ากรมขวา	} นาคล	หมื่น	ทิพ	} เกรียบนาคล		
	ขุนทองเจ้ากรมซ้าย					} ๓๐๐	เทพ
	หมื่นช่าง	} นาคล ๒๐๐					
	พันช่าง					} นาคล ๑๐๐	
ช่างเลว	} นาคล ๕๐		อินท				
พนักงานมีพาท		ขุนไฉนยุไฟเราะห์		นา ๒๐๐	ไม้ค้ำสูง	} ขุนทหารวิเศษ	} นาคล ๒๐๐
	นายวงลีคน	นาคล ๕๐		} เห็น			
	เลว	นาคล ๓๐					
				เหาะ			
หมื่นเสนาะภูบาล	เจ้ากรมขวา	} นาคล ๔๐๐					
หมื่นโวหารพิรมข	เจ้ากรมซ้าย						
นายโรง	นา			๒๐๐			
ยื่นเครื่องรอง	} นาคล			๑๐๐			
นางเอก							
ยื่นเครื่องเลว	} นาคล			๕๐			
นางเลว							
จำอวด	นา			๕๐			

พญาบรมราชอินทราธิบดีศรีวิไชยบริรักษ์โลกาภรทัณฑ์พระราชกรมพระนคร

บาล บค้อะไทย พิริยบรากรมภาณุไชยตราชีสิงห์

มือขวาถือพระขรรค์	} ถือศักดิ์นา ๑๐๐๐๐	
มือซ้ายถือพวงดอกไม้		
ขุนเพชรปานีปลัดทูลฉลอง	นา	๑๐๐๐
ขุนงำเมืองนังศาล	นา	๕๐๐
ขุนพัศดี	} ปลัดตรวจคุก นาคล	๕๐๐
ชาย		
ขุนสาระวัคส์ารับตรวจราย	นา	๕๐๐

ตรวจขวาโตตรวจความมีคู่ นา ๒๖๐

ขุนเพชรราชปลัด นา ๑๐๐๐

หลวงอินทราชดิศรัยราชรองเมืองเจ้ากรมกองกระเวนขวา นา ๑๐๐๐

ในกรุง ขุนหมื่น กองกระเวน นอกกรุง	ขุนนิสารบุรีย	นา	๔๐๐	}	๔	ขุน ๔ คน นาคล ๔๐๐ หมื่น ๔ คน นาคล ๓๐๐
	หมื่นนิสารบุรีย	นา	๓๐๐			
	ขุนวิจารณ์ภูธร	นา	๔๐๐			
	หมื่นวิจารณ์ภูธร	นา	๓๐๐			
	ขุนจ้านงบุรีย	นา	๔๐๐	}	๔	
	หมื่นจ้านงบุรีย	นา	๓๐๐			
	ขุนละคอนภักดี	นา	๔๐๐			
	หมื่นละคอนภักดี	นา	๓๐๐			
ในกรุง กองกระเวน	ขุนภักดีผูกคูล	นา	๔๐๐	}	๔	ขุน ๔ คน นาคล ๔๐๐ หมื่น ๔ คน นาคล ๓๐๐
	หมื่นภักดีผูกคูล	นา	๓๐๐			
	ขุนกระเวนรักษา	นา	๔๐๐			
	หมื่นกระเวนรักษา	นา	๓๐๐			
นอกกรุง	ขุนไชยบุรีบาล	นา	๔๐๐	}	๔	
	หมื่นไชยบุรีบาล	นา	๓๐๐			
	ขุนแฉวผูกคูล	นา	๔๐๐			
	หมื่นแฉวผูกคูล	นา	๓๐๐			
ที่วิเศษ ๔ นายบโชน	ขุนกลาง	นา	๔๐๐			
	หมื่นวิเศษ	นา	๔๐๐			
	หมื่นสนิจ	นา	๓๐๐			
	หมื่นฉณะ	นา	๓๐๐			
	หมื่นจา	นา	๒๐๐			
	พันจา	นา	๑๐๐			
	หัวสิบ	นา	๕๐			

หมิ่นนาฏนา ๒๐๐ พันนาฏนา ๑๐๐ หัวลิบนา ๕๐ ประแดงจัน
 เสมีบรรตนา ๒๐๐ ขุนเทพมรายสมุขานูชียได้เรียกส่วย หัวเมือง
 จายการโยชานาคล ๒๐๐ แขวงจังหวัด }

ขุนทรบาล	นา ๕๐๐	} ๔ คน ทำมรงถ้อตรา นาคล ๓๐๐
ขุนโลกบาล	นา ๕๐๐	
ขุนนระบาล	นา ๕๐๐	
ขุนธระนิบาล	นา ๕๐๐	

๑๐

ออกญาพลเทพราชเสนาบดีศรีไชยนพรัตนกระเสศราชบริบดิอภัยพิริบรา
 กรมาหาไคไชยตรา ๕ ดวง ถ้อศักดินา ๑๐๐๐๐

หลวงประชาชีพราชปลัดทูลฉลอง	นา ๑๐๐๐
ขุนทิพโกชนกันจานนากลาง ถ้อศักดินา	นา ๒๐๐
ขุนวิสุทโกชนบ่าเรอหะศักหลังฎีกาไหจาย	นา ๔๐๐
ขุนรชกรมตำราเขียนเจียง	นา ๒๐๐
ขุนโกชนชากรชะระนิราชการปลัดนั่งศาล	นา ๔๐๐
หมิ่นทิพรักษา หมิ่นเทพรักษา	นาคล ๔๐๐

หลวงทะนาศิตรีพิทคะเนศร นา ๔๐๐

หมิ่นทิพโกชน หมิ่นอัคะเนศร	ปลัด	นาคล ๔๐๐
-------------------------------	------	----------

หมิ่นรัตทิพ หมิ่นรัตเทพ ๒ คน นาคล ๔๐๐

ขุนนนานาถสมุขานูชีย นา ๒๐๐

ขุนสำเรจศักหลังฎีกา นา ๔๐๐

ขุนโคกระวินพิทธี ขุนราชประกาศร	จาย นม เนย	นาคล ๒๐๐
-----------------------------------	------------------	----------

หมิ่นเทพพิทัก นา ๕๐๐

หมิ่นสธัทธิไชติ นา ๕๐๐

หมิ่นรุทอักษรสัมมัยรตรา	นา	๖๐๐
สัมมัยรธำมะบายเขียนกฎหมาย	นา	๔๐๐
หลวงพิพิทสาส์นแจกกรมฉาง	นา	๑๔๐๐
ขุนเทพโกษาบาลัญชัยกลาง	นา	๖๐๐
ขุนชนะนายจ่ายเขาเปลือก	นา	๖๐๐
ขุนวิสุทโกชนเฆาคน	นา	๖๐๐
หมิ่นโกชนวิสุทศักหลังฎีกา	นา	๔๐๐
หมิ่นศรีทิพโกชนสำหรับเฆาสาร	นา	๔๐๐
ขุนไกรรักษาไคจ่ายงา	นา	๖๐๐
หมิ่นยศรักษาไคจ่ายหนังสือ	นา	๔๐๐
หมิ่นกระเศรฐพะนักงานล่าเลี้ยง	นา	๔๐๐
หมิ่นโกชนชำกรนั่งสาร	นา	๔๐๐
หัวพันไคเรียกเฆา	นา	๒๐๐
หมิ่นราชกันคำร่าสัมมัยรปลงกฎเฆา	นา	๓๐๐
หัวปากแจกกฎหมาย	นา	๒๐๐
หมิ่นเทพสมุบาญชัย	นา	๖๐๐

๑๑
ออกญาศรีธรรมราชเดชะชาติอำมาตยาธิบดีพิพิทรัตนราชโกษาธิบดี

อะภยพิริยบรกรรมภาหุศรขวักแก้วถ้อยศักดิ์นา	๑๐๐๐๐
พระพิพิทโกษาราชปลัดทูลฉลอง	นา ๑๐๐๐
ขุนพิณใจใจราชปลัดนั่งสาร	นา ๔๐๐
ขุนรักษาสมบัติจ่ายบารอหศักดิ์หลังฎีกาให้จ่าย	นา ๔๐๐
ขุนราชอากรขอนิจรราชการบาลัญชัยกลาง	นา ๔๐๐
ขุนเทพราชสมุหะอากร	นา ๖๐๐
ขุนยิสารทรรพยากรสมุบาญชัย	นา ๖๐๐

ขุนทิพโกษา	นา	๘๐๐
ขุนทนต์ไคแจกเบี้ยหวัด	นา	๖๐๐
ขุนหมื่นชั้นขุนศรีราชอากร ๘ คน	นาคล	๓๐๐
ขุนหมื่นชั้นแกขุนเทพราช ๑๓ คน	นาคล	๓๐๐
ขุนสมบัติบดคิกดองชะนะสุด ขุนหมื่น ๔ คน	นาคล	๖๐๐
ขุนแก้วอายุัดทะนาย โภษา	นา	๖๐๐
ขุนอักษรเสมียรตรา	นา	๖๐๐
พระจุลาราชมนตรี	นา	๑๔๐๐
ขุนราชเศรษฐีปลัดไคว่า	} แยกประเทศฉวา มุลายอังกฤษ	นา ๘๐๐
หลวงราชมนตรีเจ้าหา		
ไคว่าแยกประเทศอังกฤษ	} ญวน ฝรั่ง	นา ๘๐๐
หมื่นพิณจวาทิ	} ลาม ๔ คน	นาคล ๓๐๐
หมื่นศรีทรงภาษา		
หมื่นสัจจวาทิ		
หมื่นสำเรจวาทิ		
หมื่นทิพวาจา	} ลามอังกฤษ ๒ คน	นาคล ๓๐๐
หมื่นเทพวาจา		
หลวงนนทเกษเจ้าหาไคว่าพรหมณ์เษ	นา	๘๐๐
หมื่นสัจจะวาจา	} ลาม ๒ คน	นาคล ๓๐๐
หมื่นสัจจวาทิ		
หลวงไชคิกราชเศรษฐี เจ้ากรม ถือกักคินา		๑๔๐๐
หลวงเทพกักคิเจ้าหาไควาริลินดา	นา	๖๐๐
ขุนทองสื่อ	} จินลามานายอำเพอ	นา ๖๐๐
ขุนทองสมุท		
ขุนวรวาทีลามฝรั่งเศส	นา	๓๐๐

ขุนราชาวะดี	} ล้ามกะปิตัน	นา	๓๐๐	
ขุนรักษาสมุท				
ขุนวิสุทธสาคร	ล้ามแปลนายสำเภาปากน้ำ	นา	๔๐๐	
นายเรือปาก ๔ วาขึ้นไป	}	นา	๔๐๐	
จีนแขกฝรั่งอังกฤษสำเภาใหญ่				
นายเรือปากกว้าง ๓ วาเศษ		นา	๒๐๐	
จุนจู นายสำเภา		นา	๔๐๐	
คนหน	ดูทาง	} สำเภาใหญ่	} นา	๒๐๐
ลาตา	บาญชีใหญ่			
บันจู	ขอมแปลงสำเภา	} นาคล	} ๔๐	
ไต่กง	ชาย } ๒ นายทนาย } ขวา			
ชินแดงเถา	ชาย } } ขวา	} ๒ บาญชีกลาง		
อาบัน	กระโตงกลาง			
จงกว่า	ไซคนทั้งนั้น	} นา	} ๕๐	
เตกขอ	ไต่วาระวางบันทุก			
อากัง	ช่างไม้สำเภา			
เอี้ยววง	บุชาพระ	}	}	
คิ้วเลี้ยว	ว่าสายเลี้ยว } } กับเสาทาย			
ลำบัน	กับเสาหน้า	} นา	} ๓๐	
ชมภู				
เทาแดง	วาสมอ			
ฐเตี้ยว	ทอคตั้ง			

อิดเข็ยร	} ลด	}	นา	๒๕
ยี่เข็ยร				
สามเข็ยร				
จับกะเถา	กวาดสำเภา	}	นา	๒๕
เบียบั้น	จ่ายกับเขา			
ชินเตง	๑๘ คน นาย ^{จุนจุน} จูตา ^{บันจุน}			
นายรอง	๗ คน ใ้รวางคนละ ๑๖			

พระศรีพิพัทธนะ โภษา		นา	๓๐๐๐
หลวงรัตน โภษา		นา	๔๐๐
ขุนพิบูลสมบัติ		นา	๖๐๐
ขุนสวัสดิ โภษา		นา	๖๐๐
หมื่นสมบัติ		นา	๓๐๐
หมื่นพรรัตน		นา	๓๐๐
ขุนคลัง	} เจ้ากรมคลังป่าจาก ถือศักดิ์นา		๖๐๐
ขุนศรีคงยศ			
หมื่นพิทักษ์นาว่า	ปลัดกรม	นา	๔๐๐
ขุนวิสุทสมบัติ	เจ้ากรมคลังวังไซ	นา	๖๐๐
หมื่นพิบุรสมบัติ	} ปลัดกรม	นาคล	๔๐๐
หมื่นไชยนาว่า			

๑๒

ออกพระราชารมาธิบดีศรีวิชัยพงษ์วงษ์กัศิบดีคินทรเคไชโยมมะไหยสุริ
 ยาริบดีศรีรัตนมลเเพียรบาล อัครมหาเสนาธิบดีอภัยพิริบรากรมภาหุ

	นา	๑๐๐๐๐
หลวงบำเรอภักดี	นา	๑๐๐๐
หลวงรักษมณฑเฑียร	นา	๑๐๐๐

จะหมั้นจงรักษาองค์พระตำรวจวังชาย	นา	๕๐๐	
จะหมั้นจงภักดีองค์พระตำรวจวังขวา	นา	๕๐๐	
นายประภาษมณเฑียร	} ปลัดวัง	นาคล ๖๐๐	
นายเสถียรรักษา			
นายจันมณเฑียร	} ประแดงกอนทองขวา } } ประแดงเกยคานชาย } } ๑๒ คน	} นา ๕๐๐ } นาคล ๕๐๐	
นายศรีเถียรภักดี			
นายยี่สาร			
นายจำเนียรภักดี			
นายพิบุรบริบาล			
นายพิมารบริรักษ์			
นายรัศบรียง			
นายจำนงภักดี			
นายชำนาญบริบาล			
นายชำนาญมณเฑียร			
นายสวัสดิภักดี			
นายสวรรณภักดี			
ขุนยศเสสวะราชสมุขาญชัย	นา	๖๐๐	
ขุนศรีราชบุตรศาลมรฎก ๑	} ๔ คน	} นาคล ๕๐๐	
ขุนพรหมสุภานครบาลวัง ๑			
ขุนอักษรเสมียรตรา	นา	๖๐๐	
หลวงรัตนากร เจ้ากรม	นา	๑๐๐๐	
ชาวที่พระ บันทม	ขุนอนุรักษราชา ๑	} ปลัดกรม ๒ คน	} นาคล ๖๐๐
	ขุนศรีราชอาศ ๑		
	หมื่นในกรมชาวที่ กำนันที่พระบันทม	นาคล ๕๐๐	นาคล ๒๐๐
หลวงพิพิทมณเฑียร เจ้ากรม	นา	๕๐๐	

ขุนพิมารมลเชียร ปลัดกรม
หมื่นในกรม

นา ๓๐๐
นาคล ๒๐๐

ออกพระราชอุทยานพะหลกั๊กคีรีรัตนมณเชียรบาลวังนอก

นา ๓๐๐๐

ออกพระนนทเสนเสนาญคีรีรัตนมณเชียรบาลวังนอก นา ๓๐๐๐

ขุนทิพไพชณ

ขุนสกลมณเชียร

หมื่นสกลพิมาน

หมื่นกั๊กคิบรรยง

หมื่นจำนงรักษา

ปลัดวังนอก

นาคล ๒๐๐

นาคล ๔๐๐

ขุนจันพิมาร

ชาวทอ

ชาวอาน

นา ๒๐๐

ขุนกำแพงบุรี

ขุนศรีวังราช

หมื่นทิวาทิต

พันทิวา

พันท่ามะรักษา

การขาคกวาดหนามในพระราชวัง นา ๒๐๐

นา ๔๐๐

นาคล ๒๐๐

ขุนราชพิมาร เจ้ากรมพระอุภิมรราชทยาน นา ๑๐๐๐

พันเงิน

พันทอง

คุมเครื่องแต่งเครื่อง

นา ๓๐๐

ขุนศรีสุมพอรชาน้ำสรอง

นา ๒๐๐

หมื่นสุคนธ พะนังงานพระสุคนธ

นา ๔๐๐

หมื่นเทพสี

หมื่นจักกั๊กคี

ชาวเสือ

นา ๔๐๐

หมื่นจิตรพิท

หมื่นราชมงคล

ชาวมาน

นา ๔๐๐

หมื่นช่างในกรม ๕ คน	นา	๒๐๐			
หัวสิบในกรมช่างปืน ๒๕ คน	นา	๕๐			
ช่างเลว	นา	๕๐			
พระอุไทยธรรม เจ้ากรม	ศักดิ์	๕๐๐๐	คึกคึก		
หลวงราชโกษาปลัดหูลดลอง	นา	๑๐๐๐			
หลวงทิพรักษาปลัดเครื่องตน	นา	๘๐๐			
ขุนราชวงษา	พนักงานเครื่องเบเกีเสเรจ	นาคล	๖๐๐		
ขุนราชาพิมล					
ขุนพิพิทภูษิต					
ขุนพิพิทภูษา					
หมื่นทิพสมบัติ	พนักงานพระ	ภาษา	นาคล	๒๐๐	
หมื่นราชสมบัติ					มาลา
หมื่นทนต์พิสมบุณยชัย					
ประแดงราชภักดี	นา	๓๐๐	นายพโรง	นาคล	
หมื่นนายพโรง	นา	๒๐๐	เลว		
ขุนวรรณภาษา	พนักงานสอศรีเครื่องตน	นาคล	๔๐๐		
ขุนประชาเทพ					
หมื่นวรรณพิจิตร	พนักงานย้อมศรีเครื่องตน	นา	๓๐๐		
หมื่นวิจิตรสำออง	พนักงานพระสาาง	นา	๓๐๐		
หมื่นสุคนธ	ปลัดเจ้ากรม	พนักงานพระสุคนธมธุธาภิเศก	นา	๓๐๐	
หมื่นบุดู	รองพนักงานพระสุคนธ	นา	๒๐๐		
หมื่นชุม					
หมื่นเพชร	พนักงานกลั่นน้ำมัน	นา	๒๐๐		
ขุนจิตรทราพอน	เจ้ากรม	นา	๘๐๐		
หมื่นไชยาพอน	ช่างสนะ ๖ คน	นา	๒๐๐	เลว	
หมื่นภาษาสาร					
หมื่นโกษาพิจิตร					
				๕๐	

หมื่นพิพิธสาฎก
หมื่นกาลิกพัตร
หมื่นรัตกำพล

หมื่นชำนาญ โกลาย

นา ๘๐๐

จีน ช่างสะนะ
หมื่นพิมลภูษิต
หมื่นชำระ ภูษิต

นาคล ๖๐๐

นาย เจริญ
นายครุป่า
นายประหม่า นันต์
นายเอระกะปี

ช่างขุนพราหมเษ

นาคล ๕๐

ขุนสำเร็จพระขรรค์
ขุนสรรพาวุธ

เจ้ากรมแสงตน
ชวา
ชาย

นาคล ๘๐๐

หมื่นพิพิธคนธ
หมื่นทนะ เทพ

ปลัดกรมแสงตน
ชวา
ชาย

นาคล ๖๐๐

หมื่นช่างในกรม พนักงานพระแสงตน

นา ๒๐๐

นายพก้านพระแสงตน

นาคล ๒๐๐

เลวในกรมพระแสงตน

นาคล ๕๐

ออกพระอินทราทิศพิพิธ ราชรักษาสุมหะพระสนมชาย นา ๓๐๐๐

ขุนราชบ่า เรอห์ปลัดกรม

นา ๘๐๐

หมื่นตุมใจอาจ

หมื่นฟ้าเพลิงลา

นาคล ๖๐๐

นายบุญกั๊ก

นายมีใจกั๊ก

นาคล ๔๐๐

หมื่นสกลณราสุมุขชัย

นา ๖๐๐

ออกพระจันทรทิศพิพิธ ราชรักษาสุมหะพระสนมชวา นา ๓๐๐๐

ขุนรักษานาถปลัดกรม

นา ๘๐๐

หมื่น โจมสงคราม	}		
หมื่นตามใจไทย		นาคล	๖๐๐
นายสวัสดิภักดิ์	}		
นายสีนักร้อง		นาคล	๕๐๐
หมื่นฉะนายนันสมุขานุกิจ		นา	๖๐๐
พระเนาวราช โสภคิปปินทรธรรมชา เศรษฐีชาย		นา	๓๐๐๐
หลวงอินทอุบาท เศรษฐี		นา	๑๖๐๐
ขุนพิบุรณสมบัติ เศรษฐี	}	๔ คน	นา ๖๐๐
ขุนไชยภักดิ์ เศรษฐี			
ขุนชะคินวิวัฒน์ เศรษฐี			
ขุนโกชภานิช เศรษฐี			
พระศรีวิโรท เศรษฐี		พระศรีธรรมบาล เศรษฐี	ชวา นาคล ๑๖๐๐
ขุนพิณีใจ เศรษฐี	}	๓ คน	นาคล ๖๐๐
ขุนสิทธิสมบัติ เศรษฐี			

๑๓

ออกหลวงมณฑลรัทธาธรรมตรี ศรีสมุหะ ษาระภากรใน นา ๒๕๐๐

ขุนวิสุทโกษาปลัดทูลฉลอง	นา ๕๐๐	ขุนมหาวิสุทปลัดนั่งศาล	นา ๖๐๐
ขุนวิสุทสมบัติบาญชียกลาง	นา ๕๐๐	หมื่นพรมวิจารณ์สมุขานุกิจ	นา ๕๐๐
ขุนในกรม	นาคล ๓๐๐	หมื่นในกรม	นา ๒๐๐
		พันในกรม	นา ๑๐๐

ออกหลวงอินมนตรีศรีจันทร์กุมารสมุหะษาระภากรนอก นา ๒๕๐๐

ขุนศรีสาคร ปลัดทูลฉลอง		นา	๕๐๐
ขุนศรีสุพรรณราชปลัดนั่งศาล		นา	๖๐๐
ขุนอัมเรนมลตรีศรีสมุหะบาญชียกลาง		นา	๕๐๐
หมื่นศรีรัตนากอสมุขานุกิจ		นา	๕๐๐
ขุนในกรม	นา ๓๐๐	หมื่นในกรม	นา ๒๐๐
		พันในกรม	นา ๑๐๐

๑๔

ออกพระราชสุภาวະคีรีศรีจะเทพนรายสมุหะมาตยาธิบดีศรีสุเรนทรา

เมศวรพระสุรศัสดกลาง ถือกักคิ นา ๕๐๐๐

ขุนพิไชยเสนาปลัดขวา } ทูลฉลอง นาคล ๘๐๐
ขุนโยธาบรืบาลปลัดซ้าย }

ขุนวิสุทธิเสนี ขุนศรีกระดานพล ปลัดนั่งศาล ๒ คน นาคล ๖๐๐

ขุนศรีพลภัก ขุนรักพลพยุห์ ๒ คน นาคล ๖๐๐

ขุนราชเมธาสคีฝ่ายเหนือ นา ๕๐๐ เสมียรตรากลาง นา ๕๐๐

ออกพระเทพาธิบดีศรีเทพนรายสมุหะเจ้ากรมพระสคีซ้าย ถือกักคิ

นา ๓๐๐๐

ขุนอัมรนาทคีรราชปลัดทูลฉลอง นา ๑๐๐๐

ขุนพรมราชประยาปลัดนั่งศาล นา ๘๐๐

กุ่มภาแคงจุลาเทพกักคีศรีกันคานพลทหารขึ้นฝ่ายซ้าย นา ๖๐๐

กุ่มภาแคงอินประยาธิการียพลเรือนขึ้นฝ่ายซ้าย นา ๖๐๐

กุ่มภาแคงเบญจาธิการียขึ้นฝ่ายซ้ายนอกห้องปวง นา ๖๐๐

ขุนอินเสนาสคีฝ่ายเหนือ นา ๖๐๐ เสมียรตราสคีซ้าย นา ๕๐๐

ก่ากัษคาน } ในกรม นา ๕๐๐ ตรีตรา ในกรม

ขุนเคียรตรา } หนี้น รักษาหอ นาคล

นายเรือ } เรือกัน ๓๐๐

เมืองรังในกรมสคีซ้าย นาคล ๕๐๐ พันในกรมสคีซ้าย นาคล ๑๐๐

ออกพระศรีสุเรนทราธิบดีวิริยพรหมเทพราชมาตยาธิบดีศรีกลาสมุค

พระสุรศัสดขวา เจ้ากรม ถือกักคิ นา ๓๐๐๐

ขุนอัมรินทร์รักษาราชปลัดทูลฉลอง นา ๑๐๐๐

ขุนอินวิเชียรปลัดบัญชาขึ้นนั่งศาล นา ๘๐๐

กุ่มภาแคงฆารภาษชาติการีศรีกันคานพล ฯ เรือนขึ้นฝ่ายขวา นา ๖๐๐

กุ่มภาแคงเสนาภูษชาติการีศรีกันคานพลทหารขึ้นฝ่ายขวา นา ๖๐๐

พลาย	นายเสพกะเซน	๑	} นายรองทนายช่าง ๑๖ คน นาคล ๕๐๐
	นายกะเรนทักซ์ชา	๑	
ฟัง	นายมหาคชรัชิวา	๑	
	นายสวัคชฤทธชาย	๑	
พลาย	นายจิตรคชลักษ	๑	
	นายจักคชศรี	๑	
ฟัง	นายคีรีคชแควน	๑	
	นายแมนคชสาร	๑	
พลาย	นายบาลกิริอาจ	๑	
	นายราชกิริยง	๑	
ฟัง	นายจ่านงกิริรักษ	๑	
	นายภักคิกิริกัน	๑	
พลาย	นายชำนันคชกาน	๑	
	นายชำนานคชผจง	๑	
ฟัง	นายจ่านงคชผจง	๑	
	นายจำลองคชเลิศ	๑	

ขุนทรงศักดิ์ ๑ } เจ้ากรมเชือก ขวาคล ๒๐๐
 ขุนทรงสิทธิ์ ๑ } ชาย

หมื่นศรีสิทธิมาศ ๑ } ปลัดกรมเชือก ขวาคล ๕๐๐
 หมื่นราชสิทธิกัน ๑ } ชาย

หมื่นในกรม นาคล ๒๐๐
 พันในกรม นาคล ๑๐๐

หม้อไชยศักดิ์ขัว หม้อไชยสิทธิ์ชาย เจ้ากรมหม้อ นาคล ๕๐๐

หม้อไชยฤทธขัว หม้อไชยรงชาย ปลัด นาคล ๓๐๐

หม้อยอคีรี หม้อยอกลัก }
 หม้อยอวิรัช หม้อยออภิราม } นาคล ๒๐๐

หมอศรีทอง	หมอศรีเทพ	} นาคล ๒๐๐
หมอจำเรือกัน	หมอจำเรือกียก	
หมอพลอึก	หมอพลอิน	
หมอบุญทาว	หมอบุญไท	
หมอจเรือกัก	หมอจำเรือกัน	
หมอบุญไซ	หมอบุญไซต	
หมอไกรบวค	หมอไกรยง	
หมอไกรมิง	หมอไกรแมน	
หมอไชยพิค	หมอไชยเพชร	
หมอไชยเคช	หมอไชยคน	
หมอศรีนาด	หมอศรีนนท	

หมื่นจาศรีนครช	๑	} สุมานุษย์	ชาย } นาคล ๕๐๐
หมื่นจาศรภักคี	๑		

หมอพิศนค

ขุนไชยพาทจางวาง		นา	๕๐๐
ขุนโลกวิชิค	เจ้ากรมชวา	} นาคล ๓๐๐	
ขุนโลกวิไชย	เจ้ากรมชาย		
ขุนสาครคชไกร	ปลัดกรมชวา	} นาคล ๒๐๐	
ขุนไชยปาศัก	ปลัดกรมชาย		
หมื่นคงคชบาล	๑	} สุมานุษย์	ชวา } นาคล ๑๐๐
หมื่นคงคชรักษา	๑		
หมื่นหมอตัว	๔	นาคล	๑๐๐
พันหมอในกรม		นาคล	๘๐
หมอเลวในกรม		นาคล	๕๐

ขุนหมื่นไค้คุมช่าง } ชาย }
 ขวา } เป็นนายกองนอก

ขุนบาลหัตถ์ดิน	ขุนกะรินทรักษา	นายกอง	กุมช่าง	นาคล	๖๐๐
หมื่นคชภักดี	หมื่นศรีคชลักษณ์	ปลัด	กุมช่าง	นาคล	๔๐๐
ขุนคชพรลีน	ขุนกระวินชรศักดิ์	นายกอง	กุมช่าง	นาคล	๖๐๐
หมื่นนาดษรศรี	หมื่นกีรีสรไชย	ปลัด	ป็นใหญ่	นาคล	๔๐๐
ขุนคชกฤษร	ขุนราชกะเซน	นายกอง	กุมช่าง	นาคล	๖๐๐
หมื่นบาลหัตถ์	หมื่นศรีราชพล	ปลัด	บันทุก	นาคล	๔๐๐
ขุนทิพรราชาขวา	ขุนเทพราชาซ้าย	นายกอง	กุมช่าง	นาคล	๖๐๐
หมื่นคชบริบาล	หมื่นวิจารณ์าคเนท	ปลัด	ประเทียบ	นาคล	๔๐๐
ขุนคชกะรินนายกอง	ขุนสวัสดิ์นายกอง		กุมช่าง	นาคล	๖๐๐
หมื่นคชพิไชย	หมื่นไกรนาเคน	ปลัด	มหาดไท	นาคล	๔๐๐
ขุนพรหมคชบาล	นายกอง		กุมช่าง	นา	๖๐๐
หมื่นวิจารณ์าคเน	ปลัด		ป็นใหญ่ขวา	นา	๔๐๐
หมื่นกะเซนรักษา	นายกอง		กุมช่างป็นใหญ่	นา	๖๐๐
หมื่นกะเซนทร	ปลัด		ชายสิ้นช่าง	นา	๔๐๐

พญาอนันต์ ยีหัง เจ้ากรมโขลงขวา ๑ พญาอนันต์จอสู่เจ้ากรม
 โขลงซ้าย ๑ นาคล ๔๐๐

- ชีพหลักคอรสมุบาญชัยคนขวา ๑
- ราชาเทวสมุบาญชัยซ้าย ๑
- ขุนชำนาญสมุบาญชัยข้างขวา ๑
- ขุนศรีคชเคนสมุบาญชัยข้างซ้าย ๑
- ขุนวิไชยจางวางโขลงขวา ๑
- ขุนวิไชยสงครามจางวางโขลงซ้าย ๑

นาคล ๑๕๐

นายโขลง
 ๑ }
 ๑ }
 นาคล ๑๐๐

นายกองโหลง	ชวา } ๑	} นาคล ๕๐	สมุบาณูชัย	ชวา	นาคล ๕๐	
	ชาย } ๑			ชาย		
นายตรวจโหลง	ชวา } ๑					
	ชาย } ๑					
พันปลัดโหลง	ชวา } ๑					
	ชาย } ๑					
ผู้เร่งโหลง	ชวา } ๑			จาบาณูชัย	ชวา	นาคล ๕๐
	ชาย } ๑				ชาย	
ผู้คุมโหลง	ชวา } ๑					
	ชาย } ๑					
ขุนศรีสงครามเจ้ากรมขวา	๑		ขุนพิไชยกุญชรเจ้ากรมซ้าย	๑	นาคล ๖๐๐	
ขุนจากชรักราชปลัดขวา	๑		ขุนจากชกอชนปลัดซ้าย	๑	นาคล ๕๐๐	
ขุนสาระวัคิไนกรม					นาคล ๓๐๐	
หมื่นไนกรม					นาคล ๒๐๐	
พันไนกรม					นาคล ๑๐๐	

๑๖

ออกญาศรีสุริยะภาหะสมุหะพระอัคระราชพิริยภาหะ	นา	๓๐๐๐
กรมมาตน		
หลวงทรงพลราชสมุหะเจ้ากรมพระอัคระราชขวา	นา	๒๕๐๐
หลวงปราบพลแสนสมุหะเจ้ากรมพระอัคระราชซ้าย	นา	๒๕๐๐
หมื่นบุพิไชยปลัดขวา	หมื่นไกรเพชรปลัดซ้าย	นาคล ๕๐๐
หมื่นชำนาญบาล	หมื่นชำนาญเบศ	เจ้ากรมมาตน
	ชวา } นาคล ๕๐๐	
	ชาย }	
นายมาจุงขวาซ้าย		

พันทรงพลพาด	พันชานพลแสน	ปลัดกรมมาตน	ชวา } นาคล ๖๐๐
			ชาย }

นายแมนมณีรัต	นายกันต์ศวรรราช	นายชาคุรงค์	} นายมาจุง ๑๐ คน นาคล ๔๐๐
นายของค้อศคร	นายนิกรอัสเศษ	นายวิเศศมโนไมย	
นายไกรภาชี	นายสีวลินทพ	นายจบสรสิน	
นายอินสภาระดี			

หมื่นจำส่วสศิริรักษา หมื่นจำอัสวรรราช สมุขปาณูชีย นาคล ๓๐๐

พันจ่าปลัดหมู	ชววา ๑	} ๒	}	} ๒ คน นาคล ๕๐		
	ชาย ๑					
มาเกร กระจทอง						
เมืองรายสารวัด						
จาทนายมา	ชววา ๕	} ๑๐ คน			} นาคล ๑๐๐	} ๒ คน นาคล ๕๐
	ชาย ๕					
หัวปากถ้อหมาย	ชววา ๑	} ๒ คน			} หมื่นหม่อมมาตน์	} ๔ คน นาคล ๑๐๐
	ชาย ๑					
ผู้คานรักษาเครื่อง	ชววา ๓	} ๖ คน				
	ชาย ๓					
หัวสืบทพุนมาตน์	ชววา ๒	} ๔ คน		} นาคล ๓๐		
	ชาย ๒					

เมืองศรีสินทพชาติ	ขุนราชคุรงค์	เกราะทอง	ชววา	} นาคล ๔๐๐
			ชาย	
ขุนคุรงค์เสนี	ขุนศรีมะโนไม	เกราะทอง	ชววา	} นาคล ๔๐๐
			ชาย	
ขุนวิจิตรอาษาไนย	ขุนพิไชยอัสศคร	เกราะทอง	ชววา	
			ชาย	

ขุนกันต์ศวรรราช	๑	} อาษาเกราะทองชวา	} นาคล ๔๐๐
ขุนชาติสารดี	๑		
ขุนวิไชยอัสเศษ	๑		

ขุนวิเศษอักษร	๑	} ภาษาเกราะทองซ้าย	นาคล	๕๐๐
ขุนศรีกันต์	๑			
ขุนชาคอฮาในบ	๑			
ขุนณรงค์วิไชย	๑	ขุนไกรสินทพ	๑	เกราะทอง
มาเกราะทอง			ชวา } ชาย }	นาคล ๕๐๐
ขุนสุริยรงค์	๑	ขุนเพชรสงคราม	๑	นาคล ๕๐๐
ขุนภักดิ์ธรรมา				นาคล ๕๐๐
ขุนปรีทสิสงครามซ้าย				นาคล ๕๐๐
ขุนในกรมมาเกราะทอง	ชวา ๕ ชาย ๕	} ๑๐ คน		นาคล ๕๐๐
หมื่นในกรมมาเกราะทอง	ชวา ชาย			นาคล ๒๐๐
พันหม้อในกรมมา	ชวา ชาย		นาคล ๕๐	
ฟ้า	๑๒			นาคล ๒๐๐
พญาแสนหลวง	๕			นาคล ๒๐๐
กรมมาแข่งใน	ขันต้าววจใน			
หลวงพิไชยมนตรี	} เจ้ากรมมาแข่งใน	ชวา ๑ ชาย ๑	} นาคล ๒๐๐๐	
หลวงศรีอัคร				
ขุนศิริสงคราม	} ปลัดกรมมาแข่งใน	ชวา ชาย	} นาคล ๕๐๐	
ขุนรามอักษร				
หมื่นจาคำขวา	๑	หมื่นจากอนทองซ้าย	๑	นาคล ๒๐๐
หม้อเมืองนางขวา		หม้อแสนจอก	ชาย	นาคล ๕๐
หมื่นมาค้อยเพลิงในกรมมาแข่งใน	ชวา ชาย			นาคล ๒๐๐
กรมมาแข่งนอก	ขันต้าววจนอก			
หลวงวิสุตอักษร	} เจ้ากรมมาแข่งนอก	ชวา ชาย	} นาคล ๒๐๐๐	
หลวงสุนทรสินทพ				

ขุนภาชีชาติ	} ปลัดกรมมาแขงนอก	ชวา	} นาคล ๕๐๐
ขุนราชอาชาไนย		ชาย	
หมื่นจำสุมบุญชัย	} นาคล ๓๐๐	ชวา	} หมอ ชวา ๑
		ชาย	
		หมื่น แก้ว	} นาคล ๕๐
		จันทร์	
لام	} นาคล ๕๐	ชวา ๑	} นาคล ๓๐
		ชาย ๑	
		ชวา ๑	} นาคล ๓๐
		ชาย ๑	

๑๓

พระเพช็ไชยจางวางกรมลอมพระราชวัง	นา ๕๐๐๐	
หลวงเทพริบาลปลัดจางวาง	นา ๕๐๐	
พระพิเชษฐสงคราม เจ้ากรมเขื่อนเพชรลอมพระราชวัง	นา ๑๖๐๐	
หลวงรามรักษาปลัดกรมขวา	นา ๕๐๐	
หลวงพลไชย ๑ หลวงยี่สานสรไชย ๑	} ๔ คน นาคล ๕๐๐	
หลวงสิทธิพลไชย ๑ หลวงอภัยพลชาญ ๑		
ขุนวิสุทผลเดช ๑	ขุนไกรพลชาติ ๑	} ๑๒ คน นาคล ๖๐๐
ขุนณรินพินาศ ๑	ขุนชนะนะพลขัน ๑	
ขุนรามรณฤทธ ๑	ขุนแนวฤทธิรงค์ ๑	
ขุนไวยวิชิต ๑	ขุนกำแหงสิงหนาท ๑	
ขุนไชยรณฤทธ ๑	ขุนสำรวจขวา ๑	
ขุนทิพภักดิ์ ๑	ขุนเทพภักดิ์ ๑	
หมื่นชนะสงคราม ๑		
หมื่นสำรวจ ๑		
พันชนะเมืองมาร ๑	พันปไลยรณรบ ๑	} ๕ คน นาคล ๒๐๐
พันแสนพลสิทธิ ๑	พันศรรณชิต ๑	
พันยงรณราย ๑		

พันรองกำบังฤทธิแก้ว	๑	พันรองร่อนพลกาย	๑	} ๕ คน นาคล ๒๐๐
พันรองจะนันท	๑	พันรองพลาษา	๑	
พันรองปราบอริยพัค	๑			

ขุนกำแหงพลภัก สมุหนายก นา ๖๐๐

หลวงรามพิไชย เจ้ากรมเชี่ยนชั้นล่อมพระราชวังซ้าย ครารูปคน

ถือสร นา ๑๖๐๐

หลวงอโภยพิทักษ์ ปลัดกรมล่อมพระราชวังซ้าย นา ๘๐๐

หลวงพิพิทพลทัน	๑	} ๕ คน	นาคล ๘๐๐
หลวงชนะไพริน	๑		
หลวงรงวิชิค	๑		
หลวงวิเศษรยง	๑		
หลวงวิเศษศรไกร	๑		

ขุนสันสุริยง	๑	ขุนจงใจรบ	๑	} ๑๖ คน นาคล ๖๐๐
ขุนราชรมชิก	๑	ขุนฤทธรรณคัก	๑	
ขุนฤทธิไชยะ	๑	ขุนอำนาจอค์นี	๑	
ขุนพลแก้ว	๑	ขุนวิเศษพลไกร	๑	
ขุนจ้านงฤทธิไชยะ	๑	ขุนตำรวจ	๑	
ขุนจากกลาง	๑	ขุนหาร	๑	
หมื่นตำรวจ	๑	หมื่นตำรวจกลาง	๑	

พันชำนาญเมืองแมน	๑	} ๕ คน	นาคล ๒๐๐
พันจบไกรแดน	๑		
พันจบรณรงค์	๑		
พันสิทธิพลไชย	๑		
พันฤทธรรณรบ	๑		

พันรองแสนพลกาย	๑	พันรองอริยพัค	๑	} ๖ คน นาคล ๒๐๐
พันรองแฉวฤทธิพล	๑	พันรองชนะพลซอน	๑	
พันรองยายพลพัน	๑	พันรองกลาง	๑	

ขุนรักษาพลแสนสมุหนายก

นา ๘๐๐

๑๘

พระศรีมหาโพธิ์ราชแพทยาธิบดีศรีองค์รักษ์ เจ้ากรมแพทยาหน้า

		นา	๑๖๐๐
ขุนราชแพทยา	ปลัดหูลดลอง	} กรมแพทยาหน้า	นา
ขุนพรหมแก้ว	ปลัดนั่งศาล		๖๐๐
			นา

พระศรีศักราชแพทยาธิบดีศรีองค์รักษ์ เจ้ากรมแพทยาหลัง ๓๓

แพทยาถือประจำ		นา	๑๖๐๐
ขุนรัตตะแพทยาปลัดกรมหูลดลอง	} กรมแพทยาหลัง	นา	๖๐๐
ขุนศรีแก้วปลัดนั่งศาล		นา	๕๐๐
พันในกรม		นาคล	๑๐๐

ออกญาแพทยาพงษาวิสุทธราชธิบดีอะโภยพิริยบรกรรมภาหุจางวาง

แพทยาโรงพระโอสถ

นา ๒๐๐๐

ออกพระทิพจักร เจ้ากรมหมอยาขวา

นา ๑๕๐๐

ออกพระสิทธิสาร เจ้ากรมหมอยาซ้าย

นา ๑๕๐๐

หลวงราชนิทาน ขวา

หลวงราชพรหมมา ขว้าย

} ปลัดทิพจักร

นาคล ๕๐๐

หลวงสิทธิพรหมมา ขวาย

หลวงเทวพรหมมา ขวา

} ปลัดสิทธิสาร

นาคล ๕๐๐

ขุนในกรมหมอยา นาคล ๕๐๐

หมื่นในกรมหมอยา นาคล ๒๐๐

พันในกรมหมอยา

นาคล ๑๐๐

ขุนทิพโอสถ ขุนประเสริฐโอสถพนักงานเครื่องคน

นาคล ๖๐๐

หัวหมื่นเครื่องคน

หมื่นทิพ

หมื่นเทพ

} โอสถ

นาคล ๕๐๐

พันพนักงานเครื่องคน

นาคล ๓๐๐

ขุนกุมารแพช

ขุนกุมารแพทยา

ขุนกุมารประสิทธิ

ขุนกุมารประเสริฐ

} หมอกุมาร ชั้น

หลวงราชนิทาน

นาคล ๕๐๐

พินมีชื่อเครื่องพระราชทาน ๔ พิน	โรควินาศ ขาดประไลย โรคประไลย โกรโอสถ	นาคล ๓๐๐
ขุนอมอน สมุขานูชัย		นา ๔๐๐
หลวงราชรักษา หลวงราโช	เจ้ากรมหมอนวด ชวา ชาย	นาคล ๑๖๐๐
ขุนภักดิ์องค ขุนองครักษา	ปลัดกรม	นาคล ๔๐๐
หมื่นแก้ววรรณเลือก หมื่นจิวาโหวด หมื่นวาโยนาศ หมื่นวาโยไชย		นาคล ๖๐๐
ขุนในกรม		นาคล ๔๐๐
หมื่นในกรม		นาคล ๒๐๐
พินในกรม		นาคล ๑๐๐
พินหมอ		นาคล ๑๐๐
นายพะโรง		นาคล ๕๐
ขุนราชเนตรเจ้ากรมหมอยาคา ขุนทิพเนตรเจ้ากรมหมอยาคา	ชวา ชาย	นา ๕๐๐
ขุนในกรม นาคล ๔๐๐	หมื่นในกรม นาคล ๒๐๐	พินในกรม นา ๑๐๐
หลวงสิทธิแพทยเจ้ากรมหมอวรรณโรค		นา ๕๐๐
ขุนมหาแพทยปลัดกรมชวา ขุนสาระแพทยปลัดกรมชาย		นาคล ๖๐๐
ขุนไชยแพทย		นา ๔๐๐
ขุนในกรม นาคล ๔๐๐	หมื่นในกรม นาคล ๒๐๐	พินในกรม นาคล ๑๐๐

พระมหाराชาครูพระครูมหิศรธรรมราชสุภาวศีร์วิสุทฺธิคุณวิบูลธรรม	
วิสุทฺธิพรหมจารีบาธิบศีร์พิุทฺธาจารย์	นา ๑๐๐๐๐
พระราชครู พระครูพิเชษฐราชธิบศีร์ษรคม	นา ๕๐๐๐
พระธรรมสาครราชโหราศาจารย์ปลัดมหิศร	นา ๓๐๐๐
พระอัฐยาปรีชาธิบศีร์โหราศาจารย์ปลัดพระครูพิเชษฐ	นา ๓๐๐๐
พระญาณปรภาษอธิบศีร์โหราศาจารย์	นา ๓๐๐๐
พระศรีสังกอรอธิบศีร์โหราศาจารย์	นา ๓๐๐๐
ขุนไชยอาณามหวิสุทฺธิปรีชาจารย์	} นาคล ๑๕๐๐
ขุนจินกาพิรมยพรมเทพวิสุทฺธิวงษาจารย์	

พระมหाराชาครูพระราชาประโรหิตาจารย์ราชสุภาวศีร์บรมหงษองค
 บุรีโสฬสมพรหมญาณวิบูลสถิตสุจริตวิวิธเวทยพรหมพุทฺธาจารย์ นา ๑๐๐๐๐
 พระราชาครูพระครูพิรามราชสุภาวศีร์เวทจุทามะณีศรีบรมหงษ์

	นา ๕๐๐๐
พระเทพราชาธาคาบศีร์วิวาสุเทพปลัดพระราชาครูประโรหิต	นา ๓๐๐๐
พระจักปานีศรีสถิตวิสุทฺธิปลัดพระครูพิราม	นา ๓๐๐๐

พระเกษมราชสุภาวศีร์มณฑชาภูธรราช เจ้ากรมแพงกระเซม
 นา ๓๐๐๐

ขุนสุภาเทพ ๑ ขุนสุภาพาน ๑ ปลัดนั่งศาล นาคล ๔๐๐
 ขุนหลวงพระไกรศรีราชสุภาวศีร์มณฑชาภูธรราช เจ้ากรมแพงกลาง

ขุนราชสุภา ๑ ขุนสุภาไชย ๑ ปลัดนั่งศาล นาคล ๔๐๐

พระครูราชพิทธีจางวาง	นา ๑๐๐๐
พระครูอัสถาจารย์เจ้ากรม	นา ๔๐๐
หลวงราชมณี ปลัดกรม	นา ๒๐๐
ขุนพรมไสมย ครูไล่ชิงช้า	นา ๔๐๐

ขุนธรรมณะรายสุมบาญชัย นา ๓๐๐
ขุนในกรม นา ๓๐๐ หมั้นในกรม นา ๒๐๐ พราหมเลวรักษาเวทสถาน

นาคล ๕๐

พระอัครราชพิธีศรีสิทธิพิสุทธิบาทจางวาง นา ๑๐๐๐

หลวงสิทธิไชยบดี เจ้ากรม นา ๘๐๐

หลวงเทพาจารย์รองพระตำรับขวา

หลวงอินทภาไชยไชยาธิบดีศรียศบาทรองพระตำรับซ้าย } นาคล ๖๐๐

ขุนในกรมพฤทธิบาท นา ๓๐๐ หมั้นในกรมพฤทธิบาท นา ๒๐๐

ประแสงราชมณี นา ๒๐๐

๒๐

พระราชภักดีศรีรัตนราชสมบัติพิริยภาหะ นา ๕๐๐๐

หลวงสุนทรพิมลปลัดข้าราชการก็ดี นา ๘๐๐

พระราชสมบัติ เจ้ากรม นา ๑๐๐๐

หลวงเทพรัตนริน ปลัดกรม } นา ๖๐๐

หลวงพิพิทสมบัติ ปลัดมั่งศาล }

ขุนไชยคสมมติ }
ขุนพลศักดิ์ } พนักงานเงิน

ขุนมโหฬารยศ }
ขุนพลสิทธิ } พนักงานทอง

นาคล ๔๐๐

ขุนพิพิจาร }
ขุนเทพวิजार }
ขุนอกภัย } พระคลังใหญ่

ขุนสุริน } สมบัติ
ขุนพรหม }

ขุนพิพิตนสมบัติ }
หมั้นรัตนสมบัติ } พระคลังเดิมเก่า

หมื่นสิทธินากร	} พระคลังเดิมกลาง	}	นาคล	๕๐๐
ขุนวิเศษสมบัติ				
ขุนพรสมบัติ				
ขุนอักษรเสมียรตรา				
หมื่นจาสมุขานูชัย			นา	๕๐๐
ขุนสัมเริง	หมื่นทิพ	หมื่นเทพ	นาคล	๒๐๐
พันสทวนพลไชย	พันไกรธาวุท		นาคล	๑๐๐
พนักงานเงินเลว ๖	} ๑๒	}	นาคล	๕๐
พนักงานทองเลว ๖				
พนักงานกะโถนขันน้ำ ๑๒				
หลวงเทพนาजार			นา	๒๐๐
หลวงวิเศษรจนา			นา	๒๐๐
หลวงฉะรินทาพอน	}	}	นาคล	๕๐๐
หลวงภักดีรจนา				
ขุนอินมังกฎ	} ๖ คน	}	นาคล	๓๐๐
ขุนพิจิตรรจนา				
ขุนลังกาพิมล				
ขุนจำเนียรจนา				
ขุนทัศนาวีเชียน				
ขุนสุพรรณศรี				
หมื่น ๑๔ คน			นา	๒๐๐
นายเตา ๑๐ คน			นา	๑๐๐
เลว ๑๒๕ คน			นา	๕๐
พระศรีไกรลาศราชเศรษฐี	เจ้ากรม		นา	๓๐๐๐
ขุนแก้วไกรลาศ	} ปลัดกรม	} ขว	}	นาคล
ขุนอินไกรลาศ				

ศูนย์วิทยพัชกร
 ภาลงกรณ์มหาวิทาลัย

หมื่นในกรมช่างเงิน ๒ คน		นาคล	๒๐๐
นายเตา ๑๐ คน		นา	๑๐๐
รองเตา ๖	}		
หลอตุลาคี ๓๓			
ลูกตี ๑๕			
หลอ ๑			
เลว ๒๕		นาคล	๕๐

๒๑

หลวงแก้วคฤหะรัตนบิเศศรียราชพิพินาการ เจ้ากรมพระคลังสวน

ขุนวิสุทธาการ	} ปลัดกรม	นา	๑๐๐๐
ขุนพิพินาการ		นาคล	๔๐๐
ขุนศรีสำรวรคณิกงานเรียกหมากรอก		นา	๒๐๐
หมื่นสารวัด		นา	๒๐๐
ขุนนายระวาง	}		
หมื่นนายระวาง		นาคล	๒๐๐
นายอากร	}		
นายสมภักษร			
นายขนอน		นาคล	๒๐๐
กำนันตลาด			

๒๒

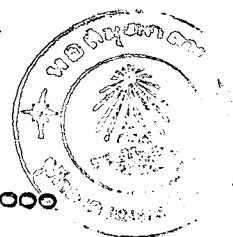
พระราไชยมไหศุริยาธิบดี เจ้ากรมพระคลังในซ้าย นา ๓๐๐๐

จะหมื่นราชสมบัติปลัดกรม	นา	๔๐๐
ขุนศรีรัตนราชบาณูชียกลาง	นา	๖๐๐

หมื่นภาชนะ	} เจ้าพนักงานใหญ่	นาคล	๔๐๐
หมื่นสุคนธ์			
หมื่นเจ้าพนักงานรอง ๕ คน	}	นาคล	๒๐๐
หมื่นนายเวร ๔ คน			
หมื่นในกรม ๑๔ คน			
ประแดงศรีรักษาสุมบาญชัย		นา	๔๐๐
หมื่นช่างในกรม		นาคล	๒๐๐
ช่างเลวในกรม		นาคล	๕๐
พระสมุหวิจิตรบาลเจ้ากรมพระคลังในขวา			
		นา	๓๐๐๐
จะหมื่นราชนาคา ปลัดกรม		นา	๔๐๐
ขุนยี่สาร พนักงานขนอหรง		นา	๖๐๐
ขุนวิสุทธราชบาญชัยกลาง		นา	๖๐๐
ขุนในกรมพระคลังใน ๕ คน		นาคล	๔๐๐
หมื่นในกรมพระคลังใน ๑๕ คน		นาคล	๒๐๐
ประแดงราชภักดี สุมบาญชัย		นา	๔๐๐
พระราชปรัสเซียพิพิทสมบัตินิพัทร ราชภักดี เจ้ากรมพระคลังวิเศษ			
		นา	๓๐๐๐
ขุนลีทิพ	} ภักดีจำบาเรอหราชปลัดกรม	ขวา } นาคล	๔๐๐
ขุนสีเทพ			
ขุนทิพ	} ภักดี	นาคล	๔๐๐
ขุนเทพ			
หมื่นในกรม		นาคล	๒๐๐
ประแดงทิพรักษาสุมบาญชัย		นา	๔๐๐
ขุนสุวรรณไสยเจ้ากรมช่างรัก	นา ๓๐๐	ขุนพรหมเจ้ากรมช่างมุก	นา ๓๐๐
หมื่นรักษาราชปลัดกรมช่างรัก	นา ๒๐๐	หมื่นรจนาปลัดกรม	นา ๒๐๐
ช่างรักเลว	นา ๕๐	ช่างมุกเลว	นา ๕๐

พระสุพรรณเจากรม		นา	๑๔๐๐
จะหมื่นวิสุตรสมบัติ	} ปลัดกรม	ชวา	} นาคล ๕๐๐
จะหมื่นรัตนะโกษา		ชาย	
ขุนในกรม	}		
หมื่นมาตย์ชุกกลางในกรม			
หมื่นในกรม		นาคล	๒๐๐
เลวในกรม		นาคล	๕๐

๒๓

ออกพระศรีภูริยปริชาราชเสนาบดีศรีสารลักษณะ		นา	๕๐๐๐
ขุนสรประเสริฐราชปลัดหุดดอง		นา	๑๖๐๐
ขุนมหาสิทธิโวหาร ปลัดนั่งศาล		นา	๑๐๐๐
หมื่นเทพกระวี	} ๒ คน		นาคล ๒๐๐
หมื่นทิพกระวี			
นายเทียบวรราช	} ๔ คน		นาคล ๔๐๐
นายราชสาร			
นายชำนาญโวหาร			
นายชำนาญอักษร			
หมื่นจางพลภักดิ์ศรีไตรลักษณะสมุขมาตย์ชุก		นา	๒๐๐
อาดลักษณะเลว		นาคล	๒๐๐

๒๔

พระพิพิทไอสूरยจางวางชาวที่ชาย		นา	๑๐๐๐
หลวงเทพสมบัติเจากรม		นา	๘๐๐
ขุนพิพิทรักษาปลัดกรม		นา	๒๐๐
ขุนชำนาญพิรม	• ขุนศรีภูธร	} นาคล	๕๐๐
หมื่นพิณสมมติ	• หมื่นพิรมภักดิ์		

กรมท้าวใหญ่

หมื่นอนุชิต	•	หมื่นสนธิคุณบาล	•	} ๕ คน นาคล ๔๐๐
หมื่นนระรินภักดิ์	•	หมื่นญะเนญรัก	•	
หมื่นศรีภูธร	•	หมื่นภักศบันจง	•	
หมื่นวิเศษ	•			

ชาวที่เลว นา ๒๐๐

พระพิบุรโรยสวรรณจางวางชาวที่ชวา นา ๑๐๐๐

หลวงพิศมบักเจากรม นา ๘๐๐

ขุนนระรินทรัก ปลัดกรม นา ๖๐๐

ขุนภักดิ์คุณบาล	•	} ๖ คน	นาคล ๕๐๐
ขุนจางงราชา	•		
ขุนสุเรนวิจิต	•		
ขุนวิสูตรรักษา	•		
ขุนพิณิจราชา	•		
ขุนชำนาญบาล	•		

หมื่นจางงรักษา	•	หมื่นราชบ่าเรอ	•	} ๔ คน นาคล ๔๐๐
หมื่นจาเรณูบริรักษ์	•	หมื่นชำนาญรักษา	•	

ชาวที่เลว นาคล ๒๐๐

๒๕

พญาธรรมปรีชาจางวางราชบัณฑิตย นา ๑๐๐๐

พระวิเชียรปรีชาจากรมราชบัณฑิตย นา ๘๐๐

หลวงราชาภิรม	•	} ๓ คน	นาคล ๖๐๐
หลวงอุกมจินคา	•		
หลวงเมธาธิบัก	•		

ขุนสุนทรวิหาร	} ๓ คน	นาคล ๔๐๐
ขุนญาณวิจิตร		
ขุนวรวิหาร		

ขุนหมื่นในกรมราชบัณฑิตย	นา	๓๐๐
หมื่นธรรมนรา สมุขาธิบดี	นา	๓๐๐
ราชบัณฑิตยเลว	นา	๒๐๐

๒๖

พระโหราธิบดี เจ้ากรมโหรหน้า	นา	๓๐๐๐
ขุนไชยปลัดกรม	นา	๔๐๐
ขุนในกรมโหรหน้า	นา	๔๐๐
หลวงโลกทัฬหะ เจ้ากรมโหรหลัง	นา	๑๖๐๐
ขุนเทพากรปลัดกรม	นา	๔๐๐
ขุนในกรมโหรหลัง ๒ คน	นา	๔๐๐
หมื่นในกรมโหรหลัง ๒ คน	นา	๓๐๐
เลว	นา	๒๐๐
ประนิทน์ ๓ คน	นา	๒๐๐

๒๗

ขุนเสนาานน เจ้ากรมอาษาวิเศษขวา	นา	๔๐๐
หมื่นนุชิตสงครามปลัดกรมเรือ	นา	๒๐๐
หมื่นกำแพงสงครามปลัดกรมบก ๒ คน	นา	๒๐๐
หมื่นทิศอุโยธาสมุขาธิบดี	นา	๔๐๐
หมื่นในกรมอาษาวิเศษบก ๔ คน	นา	๒๐๐
หมื่นในกรมอาษาวิเศษเรือ ๒ คน	นา	๒๐๐
พันหัว ๒	} ๑๒ คน	นา
พันท้าย ๒		

หลวงพลอาสา เจ้ากรมอาษาวิเศษซ้าย	นา	๔๐๐
ขุนรณฤทธิไชยปลัดกรมเรือ	นา	๒๐๐
ขุนรามรณฤทธิไชยปลัดกรมบก ๒ คน	นา	๒๐๐

หมื่นเสนาสงครามสมุขาธิบดี	นา	๔๐๐
หมื่นในกรมอาษาวิเศษบก ๓ คน	นาคล	๒๐๐
หมื่นในกรมอาษาวิเศษเรือ ๒ คน	นาคล	๒๐๐
พันหัว ๒	} ๑๒ คน	นาคล ๑๐๐
พันท้าย ๒		

หลวงเทพโยธาเจากรม

ขุนราชมนตรี	นา	๘๐๐
ขุนเทพ	นา	๔๐๐
ขุนทิพ	นาคล	๓๐๐
หมื่นในกรมตะพุน ๓ คน	นาคล	๒๐๐
ผู้คุม ๒	นาคล	๕๐

๒๔

ขุนช่าง

หมื่นช่าง	นา	๓๐๐
พันช่าง	นา	๒๐๐
ช่างเลว	นา	๑๐๐
นายร้อย	นา	๕๐
ปลัดร้อย	นา	๒๐๐
หัวสิบ	นา	๑๐๐
ไพร่ห้วงาน	นา	๓๐
ไพร่มีครัว	นา	๒๕
ไพร่ราพ	นา	๒๐
ไพร่เลว	นา	๑๕
ยาจก	}	นา ๕
วรรณพิท		
ทาส		
ลูกทาส		

พระไอยการตำแหน่งนาทหารหัวเมือง

เจ้าพระยามหาเสนาบดีวิริยภักดิ์กับคินทร์สุรินทรทฤไชยอะไภยพิริย

ปรากฏมภาพุ	สมุหะพระกลาหิม	ไชยตราพระคชสีห	ถือศักดินา	๑๐๐๐๐	
หลวงเทพวรชุนราชปะหลัดหุดฉลอง			ถือศักดินา	๑๐๐๐	
หมื่นรินทรเสนีปะหลัดบาญชัย			ถือศักดินา	๕๐๐	
ขุนศรีสารุท	ครูปั้นใหญ่		ถือศักดินา	๕๐๐	
ขุนอาวุธอัคคะนีสำหรับปั้นนอย			ถือศักดินา	๕๐๐	
ขุนศรีศรเขาวภาษ			นา	๖๐๐	
ขุนยศรักษา			นา	๖๐๐	
ขุนวิจารณ์อาวุธ			นา	๖๐๐	
นายกองพะเนียบ	ขุนศรีพรหมาฏ		นา	๖๐๐	
	หมื่นศรีสิทธิชำนาญ		นา	๕๐๐	
	หมื่นสิงธราย	}	นา	๕๐๐	
	หมื่นพิเรนทาหิต				
นายกองคำลิน ๒	หมื่นนิลพล	ชวา	}	ถือศักดินา	๕๐๐
	หมื่นนิลการ	ชัย			
รักษาศักดิน ๒	ขุนสิงธราย			นา	๖๐๐
	พันศรีสิงหนาท			นา	๕๐๐
ออกพัน } นายเวน }	พันพรมราช	เวน	}	นาคละ	๕๐๐
	พันอินทราช	เวน			
	พันทิพรราช	เวน			
	พันเทพราช	เวน			
นายเวนกลาโหม ๔	นายบริบาลบันยง	เวน	}	นาคละ	๒๐๐
	นายฤทธิรงค์	อาวุธ			
	นายวิสุทมน	เทียร			
	นายจำเนียร	นรพล			

	หมื่นชาอุดมรงค์	}	นาคละ	๒๐๐
หลวงพัน ๔	หมื่นทรงเกษ			
	หมื่นชดพลแสน			
	หมื่นแมนมือเพชร			
นักการ			นาคละ	๕๐
ขุนประชาเสพราชปหลัดนึ่งศาล		}	นาคละ	๔๐๐
ขุนอินสิงหะบาทสมุบาญชัย				
ขุนทิพอักษรเสมียรตรา			นา	๖๐๐
	พระธรรมไตรโลกสมุหะพระนายก		ถือศักดิ์ นา	๓๐๐๐
ขุนสุรินทรามาตปหลัดทุลฉลอง			นา	๔๐๐
ขุนเทพเสนี			นา	๖๐๐
	พันพรหมศักดิ์	}	นาคละ	๒๐๐
หัวพันกลาโหมนอก ๔	พันทิพศักดิ์			
	พันเทพศักดิ์			
	พันอินทศักดิ์			
	หลวงศรีสารราชภักดีศรีสมุหะพระกลาโหม ฝ่ายพะล่าพัง		ถือศักดิ์ นา	๒๔๐๐
พะล่าพัง	ขุนยศรักษาปหลัด		นา	๔๐๐
	หมื่นเทพราชแสนญา		นา	๖๐๐
	พญารามจัตุมงคลจางวางอาษา ๖ เหล่า			
	ออกพญาศรีราชเคโชไชยอะโไทยพิริยปรากฏรมาทุ		นา	๑๐๐๐๐
เคโช	ขุนไกรณราชปหลัดทุลฉลอง		นา	๑๐๐๐
	ขุนไชยเกษปหลัด		นา	๔๐๐
	ขุนเสนาเทพสมุบาญชัย		นา	๖๐๐
	ขุนอาษา		นาคละ	๖๐๐
	ออกพญาศรีราชเคชไชยท่ายน้าอะโไทยพิริยปรากฏรมาทุ		นา	๑๐๐๐๐

ท้ายน้ำ	ขุนไกรเทพปหลัฑูลดอง	นา	๑๐๐๐
	ขุนจักรงควิไชยปหลัฑู	นา	๔๐๐
	ขุนเสนาพิทสมุบาญชัย	นา	๖๐๐
	ขุนอาษา	นาคละ	๖๐๐

พระพิไชยสงคราม เจ้ากรมอาษาซ้ายตราพาลีถือพระขรรค์

พิไชยสงคราม	ขุนรามสระเชษฐปหลัฑูลดอง	นา	๕๐๐๐
	ขุนรามเกษปหลัฑู	นา	๔๐๐
	หมื่นพิทยาเทพสมุบาญชัย	นา	๖๐๐
	ขุนอาษา	นาคละ	๕๐๐
	หมื่นอาษา	นาคละ	๕๐๐

พระรามกำแหง เจ้ากรมอาษาขวา ตราองค์ตั้งตรง นา ๕๐๐๐

รามกำแหง	ขุนเพชรกำแหงปหลัฑูลดอง	นา	๔๐๐
	ขุนสำแดงฤทธิรงค์ปหลัฑู	นา	๖๐๐
	หมื่นยิสารโยธาสมุบาญชัย	นา	๔๐๐
	ขุนอาษา	นาคละ	๕๐๐
	หมื่นอาษา	นาคละ	๕๐๐

พระพิไชยบรรณฤทธิ เจ้ากรมเขนทองขวา ตราองค์นั่งแทน

พิไชยบรรณฤทธิ	ขุนโฆมจักรงครปหลัฑูเขน	นา	๕๐๐๐
	ขุนสุระสำแดงฤทธิปหลัฑูเขน	นา	๔๐๐
	หมื่นแสนใจภักดีสมุบาญชัยเขน	นา	๖๐๐
	หมื่นสุริยาสีสมุบาญชัยเขน	นาคละ	๕๐๐
	ขุนอาษา	นาคละ	๕๐๐
	หมื่นอาษา	นาคละ	๕๐๐

พระวิจิตรวงศ เจ้ากรมมหาดมทอนซ้ายคร้าหมุมาณถื่อกิ่งไม้

วิจิตรวงศ	ขุนจตุรงคพยุหปลัดขาน	นา	๕๐๐๐	
	ขุนศรีสิทธิสาแคงปลัดขาน	นา	๘๐๐	
	หมื่นรัตภูบาลสมุขาญชัยขาน	นา	๖๐๐	
	หมื่นภักคินาถสมุขาญชัยขาน	}	นา	๕๐๐
	ขุนอาษา			
หมื่นอาษา	นาคละ	๕๐๐		

พระมหาสงคราม เจ้ากรมมหาดมทอนขวา

มหาสงครามมหาดมทอนขวา	ขุนรามโยธิปลัดกรม	นา	๑๖๐๐
	ขุนศรีโยธาปลัดกรม	นา	๘๐๐
	หมื่นมหาจตุรงคสมุขาญชัย	นา	๖๐๐
	ขุนอาษา	นา	๕๐๐
	หมื่นอาษา	นาคละ	๕๐๐
		นาคละ	๕๐๐

พระอนุรักษโยธา เจ้ากรมมหาดมทอนซ้าย

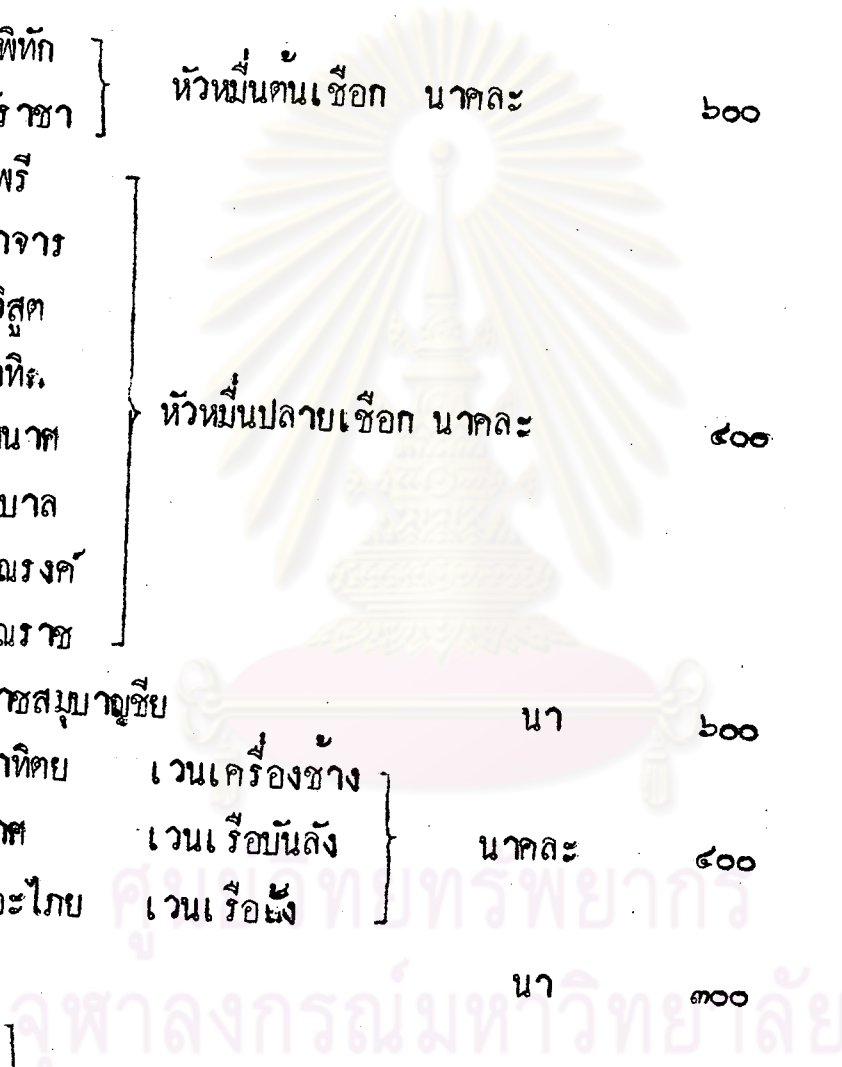
มหาดมทอนซ้าย	ขุนนราธิกรปลัดกรม	นา	๑๖๐๐
	ขุนวิจิตรพลปลัดกรม	นา	๘๐๐
	หมื่นหมุจตุรงคสมุขาญชัย	นา	๖๐๐
	ขุนอาษา	นา	๕๐๐
	หมื่นอาษา	นาคละ	๕๐๐
		นาคละ	๕๐๐

๒

พญาอะโภยรณฤทธจางวางกรมพระตำรวจชาย

ในขวา	พระอนุชิตะระราชาจางวางพระตำรวจขวา	นา	๓๐๐๐
	หลวงมะหามลตรีศรีองครักษ์ สมุหะพระตำรวจในขวาครากนแมกถาย	นา	๓๐๐๐
	บาขวา	นา	๒๐๐๐
	จะหมื่นทิพเสนาปลัดกรมตำรวจในขวา	นา	๘๐๐
		นา	๘๐๐

นายศรีภักดิ์	แวนคน ป็น ข้าง มา	นายแวน นาคละ	} ๕๐๐
นายชาติภักดิ์			
นายไกรภักดิ์			
นายวิภักดิ์			
หมื่นราชพิทักษ์	}	หัวหมื่นตนเชือก นาคละ	} ๖๐๐
หมื่นรักษาราช			
หมื่นอินไพรี	}	หัวหมื่นปลายเชือก นาคละ	} ๕๐๐
หมื่นสุริยาจารย์			
หมื่นเกาวีสุต			
หมื่นไชยาทิศ			
หมื่นไทยพิเนศ			
หมื่นฤทธภูบาล			
หมื่นไกรรณรงค์			
หมื่นใจมรณราช			
นายรัชกร ราชสมุณราช		นา	๖๐๐
นายจินปยาพิศ	แวนเครื่องข้าง แวนเรือนหลัง แวนเรือธง	} นาคละ	} ๕๐๐
นายไกรลาศ			
นายวิเศษอะโทย			
ประแสง		นา	๓๐๐
ภูษาษ	}	} นาคละ	} ๒๐๐
พันจา			
พันทนาย			
ตำรวจเลว		นาคละ	๑๐๐
พัน หัว	}	} นาคละ	} ๑๐๐
พัน ทาย			
หมื่นธานี			

หมื่นชำนาญ	}	ผู้คุม	นาคละ	๒๐๐
หมื่นสงลคอน				
พันพิรุณ				

หลวงมหาเทพเสพพระสถิตสมุหะเจ้ากรมพระตำรวจในซ้าย

ในซ้าย			นา	๒๐๐๐
จะหมื่นราชามาตปหลักรม			นา	๔๐๐
หมื่นบาลราช	}	หัวหมื่นตันเชือก	นา	๖๐๐
หมื่นภักดีสวน				
หมื่นศรีวิสุต	}	หัวหมื่นปลายเชือก	นาคละ	๔๐๐
หมื่นพหวิเสศ				
หมื่นภาาระคบไซ				
หมื่นสิทธิโสสม				
หมื่นจบรมราช				
หมื่นอาจกักดี				
หมื่นองค์อษา				
นายสวัชกักดี	}	นายเวน	นาคละ	๕๐๐
นายแก้วกักดี				
นายไชยภักดี				
นายราชภักดี				
หมื่นระเหจ	}	ผู้คุม	นาคละ	๒๐๐
หมื่นกะดีเพชร				
หมื่นอจา				
หมื่นจิตร				
นายไชยราชสมุบาญชี			นา	๖๐๐
นายไกรรักษา เวนเรือคัง	}		นาคละ	๔๐๐
นายแก้วราช เวนเรือบันลึง				
นายพุทราทิพ เวนเครื่องคชาธาร				

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประแดง		นาคละ	๓๐๐
ภูคาช	} ๓ คน	นาคละ	๒๐๐
พันจา			
พันทนาย			
ตำรวจเลว		นา	๑๐๐
พัน หัว	}	นา	๑๐๐
พัน ทาย			

หลวงพิเรนธเทพคีรีสมุหะ เจ้ากรมพระตำรวจใหญ่ชาวตราคน

ใหญ่ชวา	ถือทนายมือชวา	นา	๒๐๐๐
	หมื่นไชยพรปหลัดกรรม	นา	๕๕๐
	ขุนราชอาษา ขุนเคไชโย ขุนกษา	นา	๕๐๐

ขุนสุรยพิมาน	} ๕ คน กษา สักลา ค้างพนักงานเรือ	นาคละ	๕๐๐
ขุนอินพิมาน			
ขุนสันพิมาน			
ขุนเทพพิมาน			
ขุนจักรพิไชย	} ๕ คน กษา สักลา ค้างแหทางบก	นาคละ	๕๐๐
ขุนเพชรราย			
ขุนกาลวิไชย			
ขุนไกรสงคราม			
หมื่นพوارักษ์	} ถือธง กษา ทองทียบต้นเชือก	นา	๕๐๐
หมื่นรักษาราช			
หมื่นยศภูธร	} ถือธง กษา ทองปลายเชือก	นา	๕๐๐
หมื่นทราไชย			
หมื่นฉรินทรราช	} คาบทอง		
หมื่นนนทสงคราม			
หมื่นพหนเสนา			
หมื่นมหาสงคราม			
หมื่นรมพิไชย			
หมื่นแสนสอยดาว	} การเบคเสจร	นาคละ	๕๐๐

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัย

หมื่นกำจายเมืองแมน
 หมื่นแฝงเมืองमार
 หมื่นจาจิตรไจราช
 หมื่นจาตีพการ

เวนตำหนัก

นา ๓๐๐

นายพรมรรักษา
 ประแดงอินชรัตักดี

นา ๔๐๐

นา ๓๐๐

ภูทาบ
 พันจา
 พันทนาย

นา ๒๐๐

ตำรวจเลว

นา ๑๐๐

พัน ห้วย
 ทาย

นา ๑๐๐

นอกขวา

หลวงราชริน เจ้ากรมตำรวนอกขวา ตราคนถือหอกขวา

นา ๑๖๐๐

จะหมื่นทิพรักษาปลัดกรม

นา ๘๐๐

หมื่นอานาทกำแหง
 หมื่นศักดิ์สังหาร
 หมื่นอาวุธภูธร
 หมื่นกำลังษร
 หมื่นเพชรไพร
 หมื่นแก้วใจแมน
 หมื่นไถธรน
 หมื่นอนันตศักดิ์
 หมื่นจิมโยธา
 หมื่นนักษิต

หัวหมื่น ๑๐ คน นาคละ ๕๐๐

นายฤทธิภักดี
 นายองค์ภักดี

นายเวน ๒ คน

นาคละ ๔๐๐

นายพรมราชสมุขาธิบดี	นา	๔๐๐
ประแกงราชรง	นา	๓๐๐
หมื่นจางองงาน ๔ คน	นาคละ	๓๐๐
ภูคาช	}	นาคละ ๒๐๐
พันทนาย		
ตำรวจเลว	นาคละ	๑๐๐
พัน	}	นาคละ ๑๐๐
ห้วย		
ทนาย		

หลวงอินเระชะเจ้ากรมพศำรวจนอกชาย ๒๐๐ คนถือหอช้าย

นา ๑๖๐๐

จะหมื่นราชาบาลปหลักรม

นา ๘๐๐

หมื่นสำแกงตุทธา	}	๕
หมื่นศรีภูธร		
หมื่นสรเสนา		
หมื่นสรสังหาร		
หมื่นกำจรสิน		
หมื่นรุทรักษา	}	๕
หมื่นนราธิบดี		
หมื่นสิทธิสรไชย		
หมื่นแควนใจคน		
หมื่นจิตรบำเรอ		

หัวหมื่น ๑๐ คน นาคละ ๕๐๐

นายรงภักดิ์	}	นายเวน	นาคละ	๔๐๐
นายอาจภักดิ์				

นายอินทราช สมุขาธิบดี	นา	๔๐๐
ประแกงจงใจบุท	นา	๓๐๐
หมื่นจาเจ้าหมุ ๒ คน	นาคละ	๓๐๐

สนมทหารชาย

หลวงสุริยภักดิ์ เจ้ากรมสมนทหารชาย	นา	๑๖๐๐
หมื่นปะทานมณเฑียรปหลัศกรม	นา	๕๐๐
หมื่นอาจใจเพชร	หมื่นสำเริงภักดิ์	} หัวหมื่น ๑๔ คน นาคละ ๕๐๐
หมื่นศรีสมภัก	หมื่นรักสดนา	
หมื่นจิตรภูธร	หมื่นอรรักษา	
หมื่นฤทธิพิไชย	หมื่นไกรสรเค็จ	
หมื่นวิเสศจตุรงค์	หมื่นรักพลแมน	
หมื่นศรีบริรักษ์	หมื่นพิทักษ์ภูบาล	
หมื่นเพชวลลสร	หมื่นราชาบริบาล	

นายจักษ์ภักดิ์	} นายเวน	นาคละ ๕๐๐
นายจงภักดิ์		
หมื่นจาสนิใจรักสมุขานุชัย		นา ๕๐๐
หมื่นจาเสพลวัธ. จาหมู		นา ๓๐๐
ประแสงเสนา		นา ๓๐๐
หัวปาก	}	นาคละ ๒๐๐
ภูคาษ		
พันทนาย		
ตำรวจเลว		นาคละ ๑๐๐
พัน	} หัว ทนาย	นาคละ ๑๐๐

ศูนย์วิทยุวิทยุจลกร
พาลงกรณ์มหาวิทาลัย

หลวงหฤไทยเจ้ากรมพลพันขวา	นา	๑๐๐๐
หมื่นมหาสนิทปหลัศกรม	นา	๖๐๐
หมื่นอินรักษาสุมุขานุชัย	นา	๓๐๐
ขุนในกรม	นา	๓๐๐
หมื่นในกรม	นา	๒๐๐

นายโพธิ์	นา	๑๐๐
ช่างปั้นเลว	นา	๕๐
หลวงอภิสุริน เจ้ากรมพลพันชาย	นา	๑๐๐๐
หมื่นจิตรจางงปหลักรม	นา	๖๐๐
หมื่นพรมรักษาสมุบาญชัย	นา	๓๐๐
หมื่นในกรม	นา	๓๐๐
หมื่นในกรม	นา	๒๐๐
นายโพธิ์	นา	๑๐๐
ช่างปั้นเลว	นา	๕๐

๕

ขุนภักดีอาษา เจ้ากรมนายเลือกหอก	นา	๖๐๐
หมื่นโยธาภุมินปหลักรม	นา	๕๐๐
หมื่นแควนพลรบ	} นาคละ ๒๐๐	
หมื่นเชษฐังการ		
หมื่นไพรีพินาศ		
นายเลือกหอกเลว	นาคละ	๑๐๐

ขุนโยธาภักดี เจ้ากรมนายเลือกหอก	นา	๖๐๐
หมื่นอาษาภูธรปหลักรม	นา	๕๐๐
หมื่นจำบัง	} นาคละ ๒๐๐	
หมื่นพันลย		
หมื่นจบพลไชย		
นายเลือกหอกเลว	นาคละ	๑๐๐

๖

หลวงกันยุมบาท เจ้ากรมรักษาพระองค์ชวา	นา	๖๐๐
ขุนอินปราสาทปหลักรม	นา	๕๐๐
หมื่นภักดีองค์สมุบาญชัย	นา	๓๐๐

หมั้นในกรม	นาคละ	๒๐๐
รักษาพระองค์ไฉว	นาคละ	๑๐๐
รักษาพระองค์ชาย	หลวงราชเสวก เจ้ากรมรักษาพระองค์ชาย	นา ๕๐๐
	หมั้นราชพิฆาตปลัดกรม	นา ๔๐๐
	หมั้นคูหาสวรรค์สมุขาธิบดี	นา ๓๐๐
	หมั้นในกรม	นาคละ ๒๐๐
รักษาพระองค์ไฉว	นาคละ	๑๐๐

๓

สมกลางขวา	หลวงภูเบนสิงหนาท เจ้ากรมสมกลางขวา	นา ๔๐๐
	หมั้นจิตรจอมราชปลัดกรม	นา ๖๐๐
	หมั้นจงใจเสพสมุขาธิบดี	นา ๒๐๐
	หมั้นในกรม	นาคละ ๒๐๐
	ประแดงพิพศัก	นา ๓๐๐
สมกลางซ้าย	ภูคาศรักษาเครื่องสรรพยุทธ	นา ๑๐๐
	หลวงอรินชาติสังหาร เจ้ากรมสมซ้าย	นา ๔๐๐
	หมั้นนาถภักดิ์ปลัดกรม	นา ๖๐๐
	หมั้นไกรรักษาสมุขาธิบดี	นา ๓๐๐
	หมั้นในกรม	นาคละ ๒๐๐
ประแดงพิพศัก	นา ๒๐๐	
ภูคาศรักษาเครื่องสรรพยุทธ	นา ๑๐๐	

๔

ทหารในขวา	พระราชสงครามจางวางทหารในกลาง	นา ๓๐๐๐
	หลวงวิสุตโยธามาต เจ้ากรมทหารในขวา	นา ๑๖๐๐
	ขุนพรหมรักษาปลัดกรม	นา ๔๐๐
	ขุนวิสุตพลบาลสมุขาธิบดี	นา ๔๐๐

หมื่นมั่งสรแสง	} แห่ขายทองหีบจำหลัก	} นาคละ ๔๐๐
หมื่นยุทธรงค์		
หมื่นฤทธธรรมาพ		
หมื่นจามารพินาต	} แห่ขายฝักมั่ง } นาค	} นาคละ ๔๐๐
หมื่นจาชาศิสรพล		
หมื่นรักษาเครื่องสมิโพร		นาคละ ๓๐๐
พันแห่ขายฝักเงินหีบ		นาคละ ๒๐๐
จาแห่ขายฝักมั่งเงิน		นาคละ ๒๐๐
นายจงใจรักษานายเวน		นา ๒๐๐
หมื่นทิพพลรักษสมุขาญชัยเรือคั้ง		นา ๓๐๐
หมื่นจงใจสนิครักษาเรือคั้ง		นา ๓๐๐
หมื่นนายเรือ ๖ คน		นาคละ ๒๐๐
ภูคาษเครื่องสรรพยุทธ		นา ๑๐๐
พัน หั่ว } ท่าย }		นาคละ ๑๐๐
หวางราชโยธาเทพเจ้ากรมทหารในซ้าย		นา ๑๖๐๐
ขุนอินรักษาปหลัดกรม		นา ๘๐๐
ขุนวิจารณ์จางสมุขาญชัย		นา ๔๐๐
หมื่นแสงสรรพยุทธ	} แห่ขายทองหีบจำหลัก	} นาคละ ๔๐๐
หมื่นรบพลพัน		
หมื่นยงพลพาย		
หมื่นจ่าอาจกลางณรงค์	} แห่ สบฝักมั่ง } นาค	} นาคละ ๔๐๐
หมื่นจ้าวิรุณจำบัง		
หมื่นรักษาเครื่องสมิโพร		นาคละ ๓๐๐
พันนายแห่ขายฝักเงินหีบ		นาคละ ๒๐๐
จาแห่ขายฝักมั่งเงิน		นาคละ ๒๐๐

นายภักดีมาธนายเวณ	นา	๒๐๐	
หมื่นศักดิ์พลแสนสมบุญชัยเรือคัง	นา	๓๐๐	
หมื่นจิตรรักษา รักษาเรือคัง	นา	๓๐๐	
หมื่นนายเรือ ๒ คน	นาคละ	๒๐๐	
ภูคาษเครื่องสรรพยุทธ	นา	๑๐๐	
พัน หัว } ท้าย }	นาคละ	๑๐๐	
หลวงจางวางข้างปากไม้	ชวา } ชาย }	นาคละ	๕๐๐
ขุนราชพิพิท	ชวา } ชาย }	นาคละ	๓๐๐
หมื่นข้าง	ชาย } ชวา }	นาคละ	๒๐๐
ข้างเลว	ชาย } ชวา }	นาคละ	๕๐
หลวงวิจิตรนาวาจางวาง	ชาย } ชวา }	นา	๕๐๐
ขุนสวัค } ขุนวิชัย }	ปหลัดจางวาง	นา	๓๐๐
ขุนบันจงพินิต เจ้ากรม		นา	๓๐๐
หมื่นโกพิลปปหลัดกรม		นา	๒๐๐
หมื่นข้างเรือ		นา	๒๐๐
พันข้างเรือ		นา	๑๐๐
ข้างเลว		นา	๕๐
ขุนอาจพิจิตร เจ้ากรมซ้าย		นา	๓๐๐

ชาย	หมิ่นไชยศปหลักกรม	นา	๒๐๐
ชาย	หมิ่นช่างเรือ	นา	๒๐๐
ชาย	พันช่างเรือ	นา	๑๐๐
ชาย	ช่างเลว	นา	๕๐

๑๐

ชาย	พระเสนาบดีมุขจากรมมอญ	นา	๑๐๐๐
ชาย	ขุนสุระสงครามปหลักกรม	นา	๖๐๐
ชาย	หมิ่นไชยสุรสุมบาญชัย	นา	๕๐๐
ชาย	หมิ่นในกรม	นาคละ	๓๐๐
ชาย	หมิ่นในกรม	นาคละ	๒๐๐

๑๑

ชาย	พระพิพิธเศษะจากรมเกณฑ์หย่างฝารั้ง	นา	๘๐๐	
ชาย	หลวงพิพิธธรงค์ปหลัก	ชาย } เรือ } ชวา }	นาคละ	๖๐๐
ชาย	หลวงทรงวิไชยปหลัก			
ชาย	หลวงรามรณภพปหลักกรมพนักงานบก	นา	๖๐๐	
ชาย	หมิ่นในกรม	นาคละ	๒๐๐	
ชาย	หัว	ชาย } หญิง }	นาคละ	๑๐๐
ชาย	ท้าย			
ชาย	หมิ่นธรรพสิทธิสมบาญชัย	นาคละ	๓๐๐	
ชาย	หมิ่นฤทธิพลไชยสมบาญชัย	นาคละ	๓๐๐	

๑๒

ชาย	หลวงรชมาญจากรมกลองชนะ	นา	๑๐๐๐
ชาย	ขุนวิเวกสงครามปหลักกรม	นา	๖๐๐
ชาย	หมิ่นมนตรีราชสมบาญชัย	นา	๔๐๐
ชาย	หมิ่นในกรม	นาคละ	๒๐๐

คิงทองขวา	สมิงเตาสิทธิ์หลักจางวาง	นา	๔๐๐
	พญาอุดมราชา เจ้ากรมกลี้ออง	นา	๑๖๐๐
	สมิงปราบนอย สมิงสามสอง ปหลักกรมกลี้ออง	นา	๔๐๐
	พญาพราหม เจ้ากรมคั้งทองขวา	นา	๑๖๐๐
	สมิงพิศยะปหลักกรม	นา	๔๐๐
	พญาอัครี		
	สมิงอังวะมังศรี		
	สมิง โลกณริน		
	สมิงสามปราบ		
	สมิง โลกพรา	นายกอง ๔ คน	นาคละ ๑๐๐๐
	สมิงธนุคิด		
	สมิงศรีคุณ		
	สมิงปราบใหญ่		
	สมิงปญาเกษ		
	สมิงอัครี		
	สมิงปราบสิท		
	สมิงอินทกุมาร		
	สมิงอุบากอง		
	สมิงราชาทวะ		
	สมิงอินทละ		
	สมิงนันทามา	ปลัดกอง ๑๕ คน	นาคละ ๖๐๐
	สมิงเพชรเสนท		
	สมิงสิงห์ไชย		
	สมิงศรีรตะ		
	สมิงธमारศรี		
	สมิงจันทรราชา		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 ภาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมิงจันทเสน	}	สมุขาอุชัย ๒	นาคละ	๕๐๐
สมิงอัครมนตรี				
สมิงสามเหล็ก	}	๒	นาคล	๕๐
สมิงจันทโยธา				
นายหมวก ๕๕			นาคล	๕๐
เสมียร์กอง ๑๐			นาคล	๕๐
สารวัค ๒			นาคล	๕๐
มะค่า ๒๖			นาคล	๓๐

๑๘

พญานครอิน เจ้าท มริบสองมือกลาง นา ๑๖๐๐

คาบสองมือ	สมิงโยคราช	}	ปหลักรม	นา	๕๐๐
	สมิงรัตสังราม				
	สมิงปันทละ	}	ปหลัจางวาง	นา	๕๐๐
	สมิงสิษะ				
	สมิงสายสมร	}	นายกอง	นา	๑๐๐๐
	สมิงเพชรากอง				

สมิงอินทราหมเปือ	}	ปหลักรม	นา	๖๐๐
สมิงไชยราชา				
สมิงศรีไชยจัก				
สมิงศรีไชย				

สมิงโพษะราชาสมุขาอุชัย	นา	๕๐๐
นายหมวก ๑๕ คน	นาคล	๕๐
สารวัค	นา	๕๐
เสมียร์กอง	นา	๕๐
มค่า ๒๕ คน	นาคล	๓๐

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑๔

คิงทองชาย

พญาเทียนเจ้ากรรมรังทองชาย

นา ๑๖๐๐

สมิงพิศเบ็ญปลักรม

นา ๕๐๐

พญาศรีหรรษา

สมิงไอยมันตรา

สมิงราชาสีท

สมิงราชามณะ

นายกอง ๗ คน

นาคล ๑๐๐๐

สมิงนรธา

สมิงสุริย

สมิงชีพไพร

สมิงมะคะมณปลักรจางวาง

นา ๕๐๐

สมิงโลกนรธา

สมิงบุญอุรธา

สมิงเสนหรรษา

สมิงปราบไชย

สมิงเสนะไชย

สมิงภมระธา

สมิงศรีธามา

สมิงชีพทองศรี

ปลักรกอง ๑๔ คน

นาคล ๖๐๐

สมิงอินทปราบเพชร

สมิงโลกนาร

สมิงพิศโยธา

สมิงไชยเสนะ

สมิงราชาศรี

สมิงศรีราชา

สมิงจักรธา

สมิงสามกรธา

สมุขานชัย

นาคล ๕๐๐

นายหมวด	๓๖ คน	นาค	๕๐
เสมียนกอง	๓ คน	นาค	๕๐
สารวัตร	๒ คน	นาค	๕๐
มค้ำ	๒๓ คน	นาค	๓๐

	๒๐	ชาย	}	นา	๒๐๐๐
พระราชวังสรร	จางวางกรมภาษาจาม	ชวา			
ภาษาจาม	หลวงวิสุทธิทรายาปลัดจางวาง	ชาย	}	นา	๘๐๐
		ชวา			
		หลวงพระเสนี เจ้ากรมภาษาจามชวา		นา	๑๖๐๐
ขุนรามฤทธิไกร	ปลัด	ชาย	}	นาค	๘๐๐
		ชวา			
ขุนไชยภักดิ์				นา	๔๐๐
ขุนไชยเสนีสุมปาญชัย				นา	๑๖๐๐
		หลวงศรีมหาราชา เจ้ากรมภาษาจามชาย		นา	๑๖๐๐
ขุนรามเกษ	ปลัดกรม	ชาย	}	นาค	๘๐๐
		ชวา			
ขุนนเรนทก์				นา	๔๐๐
ขุนพลเสนีสุมปาญชัย				นา	๑๖๐๐
		หลวงลักษมาณา เจ้ากรมภาษาจามชวา		นา	๑๖๐๐
ขุนวิสุทธิสงคราม	ปลัดกรม	ชาย	}	นา	๘๐๐
		ชวา			
ขุนนเรนทก์				นา	๑๖๐๐
		หลวงสุรินทเสนี เจ้ากรมภาษาจามชาย		นา	๑๖๐๐
ขุนวิสุทธิเกษ	ปลัด	ชาย	}	นา	๘๐๐
		ชวา			
ขุนวิจิตรสงคราม				นาค	๔๐๐
ขุนธนะจาว				นาค	๒๐๐
หมื่นภาษาจาม				นาค	๒๐๐

๒๑

ทำละ	หลวงเทพเทษจากรมท่าละขวา	นา	๔๐๐
	ขุนสรจ่านงปลัด	นา	๔๐๐
	หลวงสุรินเทษจากรมท่าละซ้าย	นา	๔๐๐
	ขุนจงใจยุทปลัด	นา	๔๐๐
	หมื่นท่าละ	นา	๒๐๐

๒๒

	หลวงเพชรแก้วจากรมช่างเขียนขวา	นา	๔๐๐
ช่างเขียน	ขุนราชนุจิตรปลัดกรม	นา	๔๐๐
-	หลวงพรหมพิจิตรจากรมช่างเขียนซ้าย	นา	๔๐๐
	ขุนราชนิมิตรปลัดกรม	นา	๔๐๐
	ขุนช่าง	นาคล	๓๐๐
	หมื่นช่าง	นาคล	๒๐๐
	พันช่าง	นาคล	๑๐๐
	ช่างเลว	นาคล	๕๐
	หลวงวิจิตรนฤมลจากรมช่างแกะ	นา	๔๐๐
-	ช่าง	นา	๒๐๐
	หมื่นสลกพิพิทปลัด		
	หมื่นวิจิตรบรร	หมื่นมังกรรจนา	หมื่นเยียรยงคณิมิตร
	หมื่นจิตรปยา	หมื่นรัตนาวัน	
			นาคล ๒๐๐
ช่างสลก	พญาจันการังสันจางวางช่าง	นา	๖๐๐
-	หลวงวิจิตรเจษฎา ปลัด	นา	๔๐๐
	หลวงศรีวรยศจากรมช่างฉลักขวา	นา	๕๐๐
	หมื่นพิณบัณฑิต สมุทราชูชัย	นา	๒๐๐
	หลวงวิจิตรราชมนตรีจากรมช่าง	นา	๔๐๐
	ขุนมงคลปราสาทปลัดขวา	นา	๓๐๐
	ขุนราชรจนา ปลัดซ้าย	นา	๓๐๐

	หมื่นจักษุภาพลสมุบาญชัยขวา	นา	๒๐๐
	หมื่นจาตุรพรการสมุบาญชัยซ้าย	นา	๒๐๐
	หลวงชำนาญไพจิตร	นา	๔๐๐
	ขุนภักดีรักษา ภูช่วยราชการ	นา	๓๐๐
	ขุนช่าง	นาคล	๓๐๐
	หมื่นช่าง	นาคล	๒๐๐
	พันไมสูงสำหรับฉอฟ้าโบราณ	นา	๑๐๐
	ช่างเลว	นาคล	๕๐
	ขุนพมร เจ้ากรม	นา	๓๐๐
	หมื่นจิตรพนมปลัดกรม	นา	๒๐๐
ข้างกลิ้ง	หมื่นเทพ	นาคล	๒๐๐
	พันช่าง	นาคล	๑๐๐
	ช่างเลว	นาคล	๕๐
	ขุนสรอักษนีพิจิตร เจ้ากรมช่างหล่อขวา	นา	๓๐๐
ข้างหล่อ	หมื่นจิตรบันจงปลัดกรม	นา	๒๐๐
	ขุนอินพิจิตร เจ้ากรมช่างหล่อซ้าย	นา	๓๐๐
	หมื่นนิมิตรสรเพลิงปลัดกรม	นา	๒๐๐
	หมื่นช่าง	นาคล	๒๐๐
	ช่างเลว	นาคล	๕๐
	พญาธรรมาธิบดีจางวาง } ชาย } ขวา }	นา	๖๐๐
ข้างบัน	หลวงเทพธรรมาธิบดีจางวางบันซ้าย	นา	๔๐๐
	ขุนอินธรรมาธิบดี	นา	๓๐๐
	หมื่นช่าง	นาคล	๒๐๐
	ช่างเลว	นาคล	๕๐
	หลวงกัลมาพิจิตร เจ้ากรมช่างบันขวา	นา	๔๐๐

ขุนพิณบัณฑิตจปดจักรม	นา	๓๐๐
หมื่นช่าง	นาคล	๒๐๐
ช่างเลว	นาคล	๒๐๐
- ห้างที่ หลวงทิพบัณฑิตช่างหุ่น	นา	๔๐๐
- ห้างที่ ช่างเลว	นาคล	๕๐
ขุนสุวรรณราชา เจ้ากรมซ้าย	นา	๓๐๐
หมื่นสุวรรณนิมิตรปลัดจักรม	นา	๒๐๐
- ห้างที่ ช่างเลว	นาคล	๕๐
ขุนสุวรรณสิทธิ เจ้ากรมขวา	นา	๓๐๐
หมื่นสุวรรณสาครปลัด	นา	๒๐๐
ช่างเลว	นาคล	๕๐
หมื่นสุวรรณ	นา	๒๐๐
พัน	นา	๑๐๐
ช่างเลว	นา	๕๐
ขุนสรเทพ เจ้ากรมช่างปูน	นา	๓๐๐
หมื่นสรทิพปลัด	นา	๒๐๐
พัน	นา	๑๐๐
ช่างเลว	นา	๕๐

ศูนย์วิทยพัชรากร

๒๓

ออกขุนจักรวิจิตรจกกรมหลวงพระกรรณว่า ขุนอาษาหมื่นอาษา
 ขุนช่างหมื่นช่างแสนายจำเนียรช่างมาแลหนุไพรเลวทั้งหลายจะเป็นนาเท่าใด
 จึงทรงพระกรรณตราตรัสบัญญัติไว้

ขุนอาษา	นา	๖๐๐
หมื่นอาษา	นา	๔๐๐
พันอาษา	นา	๒๐๐
พญาช่าง	นา	๖๐๐

พระช่าง	๗	๕๐๐	
หลวงช่าง	๓	๔๐๐	
ขุนช่าง	๓	๓๐๐	
หมื่นช่าง	๓	๒๐๐	
พันช่าง	๓	๑๐๐	
ช่างเฉลยสำหรับโรง	๓	๕๐	
นายจำเนียรช่าง	๓	๒๐๐	
นายจำเนียรมา	๓	๒๐๐	
หัวปาก	๓	๒๐๐	
ขุนแขวง	๓	๔๐๐	
หมื่นแขวง	๓	๓๐๐	
พันแขวง	๓	๒๐๐	
ภูคาษ	}	๓	
ธำมรงค์			
เสมีयरูพิจารณาความคักกะทงนะแดงไค้	๓	๒๐๐	
เสมีयरู	}	๓	
เสนาบดีนาหมื่น			
ทนาย	พระหลวงขุนหมื่น ต่ำกว่านาหมื่น	๓	๕๐
นายร้อย	๓	๒๐๐	
ปลัดร้อย	๓	๑๐๐	
หัวสิบ	๓	๓๐	
ไพร่ห้วงาน	๓	๒๕	
ไพร่มีครว	๓	๒๐	
ไพร่ราบ	๓	๑๕	
ไพร่เลว	๓	๑๐	
ยาจก	}	๓	
วรรณพิภ			
ทาสลูกทาส			

พระครูธรรมเสมอณา ๒๔๐๐ พระครูมีไถ่ธรรมนา ๑๐๐๐ พรานมณูศิลป์
สาครเสมอณา ๔๐๐ พรานมทยมเสมอณา ๒๐๐ คาปะชาวธรรมเสมอณา
๒๐๐ คาปะชามีไถ่ธรรมเสมอณา ๑๐๐

๒๕

มาตราหนึ่ง ถ้าจะเอาบัณฑิตกนิชา ให้น้องลูกหลานให้เอาแต่ลูก
ชาย } แลลูก ๆ ชาย } แลลูก ชาย } ของ พี่ชาย น้องชาย } แล
หญิง } แลลูก ๆ หญิง } แลลูก หญิง } ของ พี่สาว น้องสาว } แล

๒๕

อนึ่งถ้าจะเทียบตำแหน่งข้าราชการกรมพระราชวัง ให้เทียบเอา
ตามตำแหน่งข้าราชการในพระราชวังหลวงตั้งแต่นา ๔๐๐ ขึ้นไป ให้แบ่งเอา
กึ่งหนึ่ง ถ้าตำแหน่งข้าราชการในพระราชวังหลวงค่านา ๔๐๐ ลงมา อยา
เอาตำแหน่งข้าราชการกรมพระราชวัง ๆ มาเทียบแบ่งเลย ให้ดูเทียบตาม
ตำแหน่งนาชาเจาต่างกรมนั้นเถิด

๓๐

ศกมศั ๑๒๔๔ ศกสุนัขสังวัชณะระกาลปักเขตที่มีคดียังอาทิตยวาร
พระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีบรมไตรโลกนาถ บรมพิตรพระพุทธิเจ้า
อยู่หัว สถิตยอยู่ณะพระที่นั่งเบญจรัตนมหาปราสาทโศภนุภากษิมุข เจาพญา
ธรรมาธิบดีรัตนมahaman เทียบบาลกราบบังคมทูลพระกรรณาวาคำแห่งศักดิ์
นาหัวเมือง

เอก }
โท }
ตรี } ปากใต้ฝ่ายเหนือจะทรงพระกรรณาโปรดพระราชทาน
จัตวา }

เป็นประการใด ๆ จึงพระบาทสมเด็จพระพุทธิเจ้าอยู่หัว มีพระราชโองการ
ตรัสเหนือเกล้า ๆ สั่งว่า เจาพญาแลพญาพระหลวงเมืองผู้รั้งกรมการบันคารับ

ราชการอยู่ ณ หัวเมือง เอก โท ตริ จัตวา ปากใต้ } ทั้งปวงให้
ถือศักดินาตามพระราชประเพณีดังนี้ ฝ่ายเหนือ }

๓๖

เจ้าพญาสุรศรีพิศมาราชชาติพิทยาธิเบศรวราธิภักย์พิริยบรากรม
ภาณุ เมืองพิศณุโลกเอกอุ นา ๑๐๐๐๐ ขึ้นประแสงเสนาภูชา

พระราชอุทยานพิหลภักดี พระไชยบุรพลัดคณา ๓๐๐๐

ขุนศรีพิไชยสงคราม ขุนพล } นาคล ๑๖๐๐
หลวงเสนามาตย มหาคไท }

หลวงศรีราชยศ หลวงเมือง }
หลวงจตุรศจินดา หลวงวัง }
หลวงศรีราชโกษา หลวงคลัง } นาคล ๑๔๐๐
หลวงศรีทศคเนศวร หลวงนา }
หลวงเทพวรชุน สัตคิ }

ขุนเทพเสนาคำรวจในขวา }
ขุนจันทรเทพคำรวจในซ้าย } นาคล ๑๒๐๐

ขุนโลกรักษาคาบขวา }
ขุนพิทยาเทพคาบซ้าย } นาคล ๑๐๐๐
เมืองขึ้นพิศณุโลก เจ้าเมือง นาคล ๑๖๐๐

เจ้าพญาศรีธรรมราชชาติเคไชไชยมไหสุริยาธิภักย์พิริยบรา
กรมภาณุ เมืองนครศรีธรรมราชเมืองเอก นา ๑๐๐๐๐ ขึ้นประแสงอินปญา
ชาย

พระศรีราชสงครามปลัด นา ๓๐๐๐
พระภักดีราชยุกรมบัตร นา ๑๖๐๐
หลวงไกรพลแสนญาธิภักดีศรีสุนทรเคไชไชย หลวงพล นา ๑๖๐๐
หลวงจามหาคไท นา ๑๖๐๐

หลวงราชรักษา	หลวงเมือง	}	นาคล ๑๕๐๐
หลวงวัง			
หลวงคลัง			
หลวงพลธำภอราชไมตรี			
หลวงพรหมเสนาสัศึกลาง			
หลวงไชยประญาสัศึซ้าย			
หลวงเทพเสนาสัศึขวา			
หลวงแพ่ง	ใน } นอก }	}	นาคล ๑๒๐๐
หลวงชารภาพากอ			
หลวงไชยสุรินกรมป็น	ใหญ่ } น้อย }		
หลวงกรมลูกวิเสศ			
หลวงชาง		}	นาคล ๑๒๐๐
หลวงอาลักษณ์			
หลวงโยธาทิพ			
หลวงโยธาเทพ	เจ้ากรมตำรวจ		
หมื่นทิพ	ปลัดตำรวจ		นาคล ๕๐๐
หมื่นเทพ			
ขุนราชเมธารองสัศึขวา	}	}	นาคล ๕๐๐
ขุนประชาปาญรองสัศึซ้าย			
ขุนศรีวิงยศกร มวัง			
เมืองขึ้นเมืองนครศรีธรรมราช			นาคล ๑๖๐๐

ออกญากระเสศตรสงครามรามราชแสนญาคิปลิศริสัชนาโดยอภัยพิริย
 บรากรมทาญ พญาสวรคโลกยเมืองโทนา ๑๐๐๐๐ ขึ้นประแดงจุลาเทพซ้าย
 ออกญาศรีธรรมศุกรราชชาติบดินทรสุรินทญาไชยอภัยพิริยภาณุ เจ้าเมือง
 ศุภไชโยเมืองโทนา ๑๐๐๐๐ ขึ้นประแดงจุลาเทพซ้าย

ออกญาพระณรงค์สงครามรามภักดีพิริยภาทะ เมืองกำแพงเพชร
เมืองโท นา ๑๐๐๐๐ ขึ้นประแสงเสนาภูชวา

ออกญาเพชรคนสงครามรามภักดีพิริยภาทะ เมืองเพชรบูรณ์ เมือง
โท นา ๑๐๐๐๐ ขึ้นประแสงเสนาภูชวา

ออกญาท่าแห่งสงครามรามภักดีพิริยภาทะ เมืองนครราชสีมา
เมืองโท นา ๑๐๐๐๐ ขึ้นประแสงจลาเทพชวย

ออกญาไชยขันธ์ศรีณรงค์ฤาไชยภักดีพิริยภาทะ เมืองตะนาว
เมืองโท นา ๑๐๐๐๐ ขึ้นประแสงอินปญาชวย

ปลัด

นา ๑๒๐๐

บุกระบัตร์

พล

มหาศโท

นาคล ๑๐๐๐

เมือง

วัง

คลัง

นา

สัศ

นาคล ๘๐๐

เมืองขึ้นเมืองโท

นาคล ๑๐๐๐

ออกญาศรีสุริยะราชาไชยภักดีพิริยภาทะ เมืองพิไชย เมืองศรี
นา ๕๐๐๐ ขึ้นประแสงเสนาภูชวา

ออกญาเทพาธิษัตรีณรงค์ฤาไชยภักดีพิริยภาทะ เมืองพิจิตร เมือง
ศรี นา ๕๐๐๐ ขึ้นประแสงเสนาภูชวา

ออกญาไกรเพชรคนสงครามรามภักดีพิริยภาทะ เมืองนครสวรรค์
เมืองศรี นา ๕๐๐๐ ขึ้นประแสงจลาเทพชวย

ออกพระไชยธิปไตยศรีธรรมรงค์ฤทธิไชยอภัยพิริบภาหะ เมืองจันทบูรณ
เมืองศรี นนา ๕๐๐๐ ขึ้นประแสงอินปญาชาย

ออกพระวิจิตรภักดิ์ศรีพิไชยสงคราม พระไชยา เมืองศรี นนา
๕๐๐๐ ขึ้นอินปญาชาย

ออกญาแก้วเการพพิไชยภักดิ์อินทรเคไชไชยอภัยพิริบภาหะ
ออกญาพัตะลุง เมืองศรี นนา ๕๐๐๐ ขึ้นประแสงอินปญาชาย

ออกญาเคางะทรราชิธิศรีสุรตัวลุมหนัก พระชุมภอร เมืองศรี นนา
๕๐๐๐ ขึ้นประแสงอินปญาชาย

ปลัด		นา	๑๐๐๐
บุกระบัด	}		
พล		นาคล	๘๐๐
มหาคโท			
เมือง	}		
วัง			
คลัง		นาคล	๖๐๐
นา			
สัทธิ			
เมืองขึ้นเมืองศรี		นาคล	๘๐๐

ออกพระศรีสุรินทฤทธิไชย เมืองเพนบุรีขึ้นประแสงเสนาภูชวา

ออกพระสุรขคินสุรินทฤทธิไชย พระไชยนาถ ขึ้นประแสงเสนาภู
ชวา

ออกเมืองอินทบุรี เมืองอินท ขึ้นประแสงเสนาภูชวา

ออกเมืองพรหมบุรี เมืองพรหม ขึ้นประแสงจุลาเทพชาย

ออกพระอุสารสงคราม พระสิงคบุรี ขึ้นประแสงจุลาเทพชาย

ออกพระนครพราหม พระลพบุรี ขึ้นประแสงเสนาภูชวา

ออกพระพิไชยบรมรงค์ พระสรบุรี ขึ้นประแสงเสนาภูชวา
 ออกพระพิไชยสุนทร เมืองอุไทยธานี ขึ้นประแสงจลาเทพชัย
 ออกพระศรีสิทธิกัน เมืองมโนรมย
 ออกพระวิเสศไชยชาญ เมืองอ่างทอง ขึ้นประแสงธารภษาชวา
 ออกพระสวรรณบุรี เมืองสวรรณบุรี ขึ้นประแสงจลาเทพชัย
 ออกพระพิไชยภักดีศรีมไทยสวรรค เมืองการบุรี ขึ้นประแสง
 อินปัฐาย

ออกเมืองพลคบุรี เมืองไทยโยค ขึ้นประแสงอินปัฐาย
 ออกพระสุนทรสงครามรามพิไชย พระสุพันธุบุรี ขึ้นประแสงจลา
 เทพชัย

ออกพระศรีสวัสดิบุรี เมืองศรีสวัสดิ ขึ้นประแสงเสนาภูชวา
 ออกพระสุนทรบุรีศรีพิไชยสงคราม เมืองนครไชยศรี
 ออกพระอมรินทฤาไชย เมืองราชบุรี ขึ้นประแสงจลาเทพชัย
 เมืองวิเสศฤาไชย เมืองฉะเชิงเทรา ขึ้นประแสงเสนาภูชวา
 ออกพระนิมิตสงคราม เมืองนครนายก ขึ้นประแสงเสนาภูชวา
 ออกพระอุไทยธานี เมืองปราจีนบุรี ขึ้นประแสงจลาเทพชัย
 พระนนทบุรีศรีมหาสมุทร เมืองนนทบุรี ขึ้นประแสงอินปัฐาย
 พระสมุทสาคร เมืองท่าจีน
 พระสมุทสงคราม เมืองแม่กลอง
 พระสมุทปราการ เมืองปากน้ำ
 พระชนบุรี เมืองชน ขึ้นประแสงอินปัฐาย

ชาย

พระปรานบุรีศรีสงคราม เมืองปรานบุรี ชั้นประแสงอินปญาชัย

ออกพระพิไชยภักดีศรีวิสุทธิสงคราม เมืองกุย ชั้นประแสงอินปญา

ออกพระราชาภักดีศรีสงคราม เมืองรยอง ชั้นประแสงอินปญาชัย

เมืองบางลุ่ม

พระศรีสมอรันทรภักดีศรีบรรพช เมืองท่าโรง

พระนครไชยสินนรินท เมืองบัวชุม

พระจันบุรรรักษาภักดีศรีขันทเสมา เมืองกำพราน

เมืองไชยบาลาน

เจ้าเมือง นา ๓๐๐๐

ปลัด นา ๖๐๐

บุกระบัต นา ๕๐๐

เมืองจัตวาชั้น

มหาดไท
กระลาโหม
กรมทา

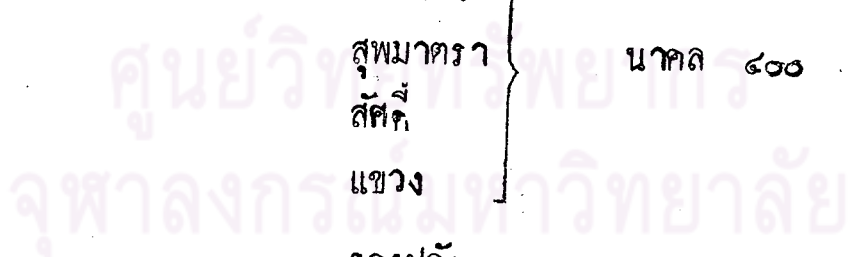
ถือศักดินาคั้งนี้

แพง
เจ้าเมือง
สุพมาตรา
สัศคี
แขวง

นาคล ๕๐๐

รองปลัด
รองแพง
รองเจ้าเมือง
รองสุพมาตรา
รองสัศคี
รองแขวง

นาคล ๓๐๐

ภาคผนวก จ
ทำเนียบบรรดาศักดิ์และนามบรรดาศักดิ์มหาดเล็กหลวง

ตำแหน่ง หม่อม แพร่ต่าง ๆ :
หม่อมแพรตนเชื้อ, หม่อมแพรสามัญ, หม่อมแพรพิเศษ และ รองหม่อม แพร่

หม่อมแพร ตามทำเนียบพระไอยการ ตำแหน่งนาพลเรือน ครั้งกรุงศรีอยุธยา	สมัยกรุงรัตนโกสินทร์				
	ตำแหน่ง หม่อมแพร รัชกาลที่ ๓	ตำแหน่ง หม่อมแพร รัชกาลที่ ๔	ตำแหน่ง หม่อมแพร รัชกาลที่ ๕	และตำแหน่ง หม่อมแพร รัชกาลที่ ๖	
นายกวค หม่อมแพรตนเชื้อ	นายกวค หม่อมแพรตนเชื้อ	นายกวค หม่อมแพรตนเชื้อ	นายกวค หม่อมแพรตนเชื้อ	เหมือนกัน	หม่อมแพรพิเศษ หน้าที่อาลักษณ์ นายจ่านगरราชกิจ นายลิขิตสารสนอง (ในรัช- กาลที่ ๖)
นายขัน " "	นายขัน " "	นายขัน " "	นายขัน " "		
นายจัน " "	นายจัน " "	นายจัน " "	นายจัน " "		
นายจิตร " "	นายจิตร " "	นายจิต " "	นายจิต " "		
ไม่มีนายรอง	ไม่มีนายรอง	นายรองกวค	เหมือนกัน	เหมือนกัน	นายจำลองราชสาส์น (ใน รัชกาลที่ ๖) หม่อมแพรพิเศษ หน้าที่ภูษามาลา นายราชาวุชาทร
		นายรองขัน			
		นายรองจัน			
		นายรองจิต			
นายสนธิ หม่อมแพร	นายสนธิ หม่อมแพร	นายสนธิ หม่อมแพร	เหมือนกัน	เหมือนกัน	หม่อมแพรพิเศษ หน้าที่ฟังคดี- ศาลหลวง นายหัตศบำเรอ หม่อมแพรพิเศษ หน้าที่พนักงาน เครื่องวาง นายราชภัณฑภักดิ์
นายเสนห " "	นายเสนห " "	นายเสนห " "			
นายเลออวูท " "	นายเลออวูท " "	นายเลออวูท " "			
นายสุทจินดา " "	นายสุทจินดา " "	นายสุทจินดา " "			

คุมแพร ตามทำเนียบพระไอยการ ตำแหน่งนาพลเรือнала ครองกรุงศรีอยุธยา	สมัยกรุงรัตนโกสินทร์				คุมแพรพิเศษ
	ตำแหน่ง คุมแพร รัชกาลที่ ๓	ตำแหน่ง คุมแพร รัชกาลที่ ๔	ตำแหน่ง คุมแพร รัชกาลที่ ๕	และตำแหน่ง คุมแพร รัชกาลที่ ๖	
ไม่มีนายรอง	ไม่มีนายรอง	นายรองสนิท รองคุมแพร นายรองเสนาห์ " " นายรองเลหออวฐ " " นายรองสุจินดา " "	เหมือนกัน	เหมือนกัน	คุมแพรพิเศษ ไม่ระบุ- หน้าที่ นายวรกีจบรรหาร นายวรการบัญชา
นายพลท้าย คุมแพร นายพลพัน " นายไชยชั้น " นายนรรวิไชย "	นายพลท้าย คุมแพร นายพลพัน " นายไชยชั้น " นายนรรวิไชย "	นายพลท้าย คุมแพร นายพลพัน " นายไชยชรรค์ " นายศัลยวิไชย "	เหมือนกัน	นายพลพาท คุมแพร, เปลี่ยน นามบรรดาศักดิ์ใหม่ เหมือนกัน	
ไม่มีนายรอง	ไม่มีนายรอง	นายรองพลพาท รองคุมแพร นายรองพลพัน " นายรองไชยชรรค์ " นายรองศัลยวิไชย "	เหมือนกัน	นายรองพลพาท รองคุมแพร เหมือนกัน	

สมัยรัตนโกสินทร์

หม่อมแพร์ รัชกาลที่ ๔	หม่อมแพร์ รัชกาลที่ ๕	หม่อมแพร์ รัชกาลที่ ๖	หม่อมแพร์ผู้ช่วย (เดิมเป็นตำแหน่งฝ่ายพระราชวังบวร)
	<p>นายรองพิจารณาสรพกิจ รองหม่อมแพร์</p> <p>นายรองพิจารณาสรพการ "</p> <p>นายรองพิไนยราชกิจ "</p> <p>นายรองพิไนยราชการ "</p>	<p>เหมือนกัน</p> <p>ตำแหน่งหม่อมแพร์มาตน์ รัชกาลที่ ๖ ทรง เพิ่มเติมขึ้นใหม่</p> <p>นายโสภณอัศคร หม่อมแพร์นายมาตน์</p> <p>นายสุนทรมนโหม้ย " "</p> <p>นายวิไชยคุรวงศ์ " "</p> <p>นายวิจิตคุรวงศ์ " "</p> <p>และนายรอง ๔ นายตามบรรดาศักดิ์ตั้ง กล่าว</p>	<p>นายรักษภูวนารด</p> <p>นายบำเรอราชา</p> <p>นายนราภิบาล</p> <p>นายพิศาลสรพกิจ</p> <p>นายจิตรปรีชา</p>

สมัยรัตนโกสินทร์

หม่อมแพร รัชกาลที่ ๔	หม่อมแพร รัชกาลที่ ๕	หม่อมแพร รัชกาลที่ ๖	หม่อมแพรผู้ชาย (เดิมเป็นตำแหน่งฝ่ายพระราชวังบวร)
หม่อมแพร เวร ๔ เวรที่ทรงเพิ่ม			
นายบำเรอบรมบาท หม่อมแพร เวรฤทธิ นายบำรุงราชขมบาลย์ " " เสด นายเสนองานประกาศ " " สิทธิ นายสนองราชบรรหาร " " ศักดิ์	เหมือนกัน	เหมือนกัน	นายราชจินดา นายสุริยาวัช นายสุคจำลอง นายฉลองไฉยนารถ นายราชจำนง
และในรัชกาลที่ ๕ ได้ทรงเพิ่ม หม่อมแพร อีก ๔ นาย ดังนี้			
นายพิจารณสรพรทิจ หม่อมแพร เวรเศษ นายพิจิตรสรพรการ " " ฤทธิ นายพิไฉยราชกิจ " " ศักดิ์ นายพินิจราชการ " " สิทธิ	เหมือนกัน	นายทรงใจรักษ์ นายพิทักษ์ราชา นายปรีคาวราช นายภักดีนารถ นายราชบริรักษ์	
นายรองบำเรอบรมบาท รองหม่อมแพร นายรองบำรุงราชขมบาลย์ " นายรองเสนองานประกาศ " นายรองสนองราชบรรหาร "		เหมือนกัน	เหมือนกัน

วิธีทับศัพท์

๑. การทับศัพท์ ให้ถอดอักษรในภาษาเดิมพอสมควรแก่การแสดงที่มาของศัพท์ โดยตัดตัวพยัญชนะที่ไม่จำเป็นออกเสียได้ และให้เขียนในรูปที่จะอ่านได้สะดวกและสนิท ในภาษาไทย

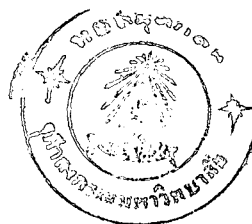
๒. สระ โดยปกติให้เขียนตามเสียงสระโรมัน แต่ถ้าคำใดเป็นคำภาษาปัจจุบัน โดยเฉพาะ ก็ให้เขียนตามเสียงในภาษานั้น

๓. สระโรมัน มีเสียงดังต่อไปนี้

a	อะ, อา
e	เอ
i	อี, อี
o	โอ, ออ
u	อุ, อู
y	อี

๔. สระในภาษาเยอรมัน มีเสียงดังนี้

a	อะ, อา
ä (ae')	เอ, แอ
aa	อา
ai	ไอ
au	เอา
äu	ออย
e	เอ
er	เออร์, แอร์
ee	เอ

ei	ไอ
eu	ออย
ey	ไอ
i	อี, อี
ie	อี
o	โอ, ออ
ö (oe)	เออ
oo	โอ
u	อุ, อู
ü (ue)	อึ, อือ
ui	อุย

๕. สระในภาษาฝรั่งเศส มีเสียงดังต่อไปนี้

a	อะ, อา
â, â	อา
an, aen, aon	อัง
ai	เอ, แอ, ไอ
aim	แอง
ain	แอง
au	โอ
e	เออ
é	เอ
è, ê	แอ
em	อัง
en	อัง
er	เอร, แอร์
ean	อัง
eau	โอ

ei	แอ
eim	แอง
ein	แอง
eu, eû	เออ, อ็อ
eun	เอ็ง
eui	เอย
i	อี, อี้
î	อึ
im	แอง
in	แอง
ia	เอีย
ie	อึ
ien	เอียง
o	โอ, ออ
ai	เอ, ไอ
air	แอ
au	ออ, อา
aw	ออ
ay	เอ, ไอ
e	อี, เอ
er	เออ, เอ
ea	อึ, เอ, เอีย
ear	แอ, เอีย, อา, เออ
ee	อึ
eer	เอีย
ei	อึ, เอ, ไอ
eir	แอ, เอีย

eu	อีว, ยู
ew	อีว, โอ
ey	เอ, อี, ไอ
i	อิ, อี, ไอ
ir	เออ, อี
ia	เอีย
ie	อี, เอีย, ไอ
ier	เอีย
ion	เอียน, อัน (-tion-ชั่น)
o	โอ, ออ
ô	โอ
om	ออง
on	ออง
oe	เอ
oê	อัว
oei	เอย
oeu	เออ
oi	อัว
oin	อวง
ou	อู
oua	อัว
oui	อูย
u	อู, อู้อ
û	อู้อ
um	เอ็ง, ออม
un	เอ็ง
uei	เอย

ui	อุย
y	อี, อี
ym	แอง
yn	แอง

๖. สระในภาษาอังกฤษมีเสียงดังต่อไปนี้

a	แอ, อะ, อา, เอ, ออ
ae	อี, แอ
or	ออ, เออ, อะ
oa	โอ, ออ, อัว
oar	ออ
oe	โอ, อี
oea	เอีย
oi	ออย
oo	อู
oor	อัว, ออ
ou	อู, เอา, ออ, โอ, อะ
our	เอา, ออ, เออ, อัว
ow	เอา, โอ
oy	ออย
u	อึ, อิว, อู, ยู, อี, เอ
ur	เออ, อะ, อู
ure	อัว, เอีย
ue	อิว, อู
ui	อู, อิว
uy	โอ
y	อี, อี, โอ
ye	โอ

๘. พยัญชนะโรมัน ในการทับศัพท์คำใหม่ต่อไป มีเสียงดังต่อไปนี้

B		บ
C		เสียง ค, ก ถ้าเป็นตัวขึ้นต้นคำใช้ ค ถ้าเป็นตัวสะกด, ตัวควบ หรือตัวนำภายในคำใช้ ก
	(อิตาเลียน)	เสียง ช ไซ้ ช
Ch		เสียง ค ไซ้ ค
		เสียง ช ไซ้ ช
Ci	(อิตาเลียน)	ช
D		ด
F		ฟ
G		เสียง ก ไซ้ ก
		เสียง จ ไซ้ จ
Gh	(อิตาเลียน)	ก
Gi	(อิตาเลียน)	จ
Gl	(อิตาเลียน)	ลย
Gn	(อิตาเลียน ฝรั่งเศส, สเปน)	นย
H		ฮ, ห
J	(อังกฤษ, ฝรั่งเศส)	จ
	(เยอรมัน)	ย
	(สเปน)	ฮ
K		ค ก ถ้าเป็นตัวขึ้นต้นคำใช้ ค ถ้าเป็นตัวสะกด, ตัวควบ หรือตัวนำภายในคำ ใช้ ก
L		ล
ll		เสียง ย ไซ้ ย
M		ม

N	น
ñ (สเปญ)	นย
ng	เสียง ง ไข่ ง
nk	ตัวสะกด ก
P	ป แต่สำหรับตัวขึ้นต้นคำอังกฤษ อาจใช้ พ
Pf (เยอรมัน)	ฟ
Ph	ฟ
Q	ตัวสะกด ก
Qu	ตัวขึ้นต้นคำ คว (ฝรั่งเศส) ก ตัวสะกด ก
S	ตัวนำ ซ, ตัวสะกด ส
Sc(e), Sc(i) (อิตาเลียน)	ช
Sh	ช
Sch (เยอรมัน)	ช
Sm	ตัวสะกด ซิม
T	ต แต่สำหรับตัวขึ้นต้นคำอังกฤษอาจใช้ ท
Th	ท
V	ตัวนำ ว (เยอรมัน) ฟ ตัวสะกด ฟ
W	ว
X	ตัวขึ้นต้นคำ ซ ตัวสะกด กซ ตัวการันต์ ซ
Y	ย
Z	ซ

"ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องบัญญัติศัพท์ฉบับที่ ๑" ราชกิจจานุเบกษา, ๕๘
(๑๓ ตุลาคม, ๒๔๘๕), ๑๘๓๑ - ๕๒.

๑๕๐๐
 ๑๕๐๐
 ๑๕๐๐
 ๑๕๐๐

๑๕๐๐
 ๑๕๐๐
 ๑๕๐๐
 ๑๕๐๐

๑๕๐๐
 ๑๕๐๐
 ๑๕๐๐
 ๑๕๐๐

ประวัติการศึกษา

ชื่อ นางรำภา กุลสมบุรณ์

วุฒิ อักษรศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๐
อนุปริญญาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๗

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน บรรณารักษ์โทแผนกหนังสือตัวพิมพ์ กองหอสมุดแห่งชาติ
กรมศิลปากร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย